

JOSHUA

Jehova Gwatha Joshua

¹ Na rīrī, thuutha wa gīkuū kīa Musa ndungata ya Ngai, Jehova akiīra Joshua mūrū wa Nuni, ūrīa watungatagīra Musa, atīrī: ² “Musa ndungata yakwa nīakuīte. Na rīrī, wee na andū aya othe, mwīhaarīriei kūringa Rūūī rwa Jorodani mūtoonye būrūri ūrīa ngūmūhe, o ūcio ngūhe andū a Israeli.* ³ Na rīrī, handū o hothe harīa mūgaakinya na makinya manyu nīngamūhe, o ta ūrīa ndeerire Musa. ⁴ Būrūri wanyu ūgaatambūrūka kuuma werū-inī o nginya Lebanoni, na kuuma rūūī rūrīa rūnene rwa Farati, nīguo būrūri wothe wa Ahiti, o nginya Iria-inī rīrīa Inene rīa mwena wa ithūīro. ⁵ Gūtikagīa mūndū ūkaahota gūgwītiiria matukū mothe ma muoyo waku. O ta ūrīa ndaarī na Musa, ūguo noguo ngūkorwo hamwe nawe; ndigagūtiganīria kana ngūtirike.

⁶ “Gīa na hinya na ūūmīrīrie, nīgūkorwo nīwe ūgūtongoria andū aya mathīi makagae būrūri ūrīa ndehītire na mwīhītwa kūrī maithe mao atī nīngamahe. ⁷ Gīa na hinya na ūūmīrīrie mūno. Menyagīrīra gwathīkagīra watho wothe ūrīa ndungata yakwa Musa aagwathire wīkage; ndūkanagarūrūke na mwena wa ūrīo kana wa ūmotho ūtīge, nīgeetha ūgīnage na ūhootani kūrīa guothe ūrīthīiaga. ⁸ Ciugo cia Ibuku rīrī rīa Watho itikanatige kwario nī kanua gaku; no wīcūūranagie ūhoro warīo mūthenya na ūtukū, nīgeetha ūmenyagīrīre gwīka maūndū marīa

* 1:2 Hīndī īno andū a Israeli maarī Shitimū (2:1), werū-inī wa Moabi (Gūcook 34:3) gūkuhī na Rūūī rwa Jorodani.

mothe maandik̄two thiinī war̄o. H̄ind̄ īyo n̄i ūkaagaac̄ra, na ūḡie na ūhootani.⁹ Gith̄ ti-niī ngwath̄ite? Wee già o na hinya na ūüm̄ir̄ie. Ndük̄anetiḡre o na kana; ūürwo n̄i hinya, n̄iḡuk̄orwo Jehova Ngai waku ar̄i hamwe nawe kūr̄ia guothe ūr̄ithiiaga.”

¹⁰ N̄i ūndū ūcio Joshua aḡiatha anene ar̄ia maaroraga andū at̄ir̄i: ¹¹ “Tūkan̄riai kamb̄i-in̄i mūk̄ir̄aga andū at̄ir̄i, ‘Haar̄riai rīigu mūige, n̄i ūndū m̄ithenya itat̄u kuma ūmūth̄i yathira n̄iḡuo m̄ukaaringa Rūūi rwa Jorodani n̄igeetha mūth̄i mūtoonye na mw̄iḡwat̄ire būr̄uri ūr̄ia Jehova Ngai wanyu ekūmūhe ūtūke wanyu.’”

¹² Ninḡi Joshua ak̄iar̄ria andū a mūh̄ir̄iga wa Rubeni, na wa Gadi, na nuthu ya mūh̄ir̄iga wa Manase, ak̄imeera at̄ir̄i, ¹³ “Ririkanai watho ūr̄ia mwaheirwo n̄i Musa ndungata ya Jehova, akiuga at̄ir̄i, ‘Jehova Ngai wanyu niāmūheete ūhurūko na niāmūheete būr̄uri ūyū.’” ¹⁴ Atumia anyu, na ciana ciányu, na ūhiū wanyu no maikare būr̄uri ūr̄ia mwaheirwo n̄i Musa mwena wa irath̄iro r̄ia Rūūi rwa Jorodani, no ar̄ume othe anyu othe ar̄ia njamba cia ita meeohete indo cia mbaara, no nginya maringe mūr̄imo ūr̄ia ūnḡi matongoretie ariū a ithe wanyu. No nginya mūgateithie ariū a ithe wanyu. ¹⁵ nginya r̄ir̄ia Jehova akaamahe ūhurūko o ta ūr̄ia amūheete inyuī, na nginya r̄ir̄ia o nao makegwat̄ira būr̄uri ūr̄ia Jehova Ngai wanyu ekūmahe. Thuutha ūcio, no mūcooke mūgaikare būr̄uri wanyu inyuī ene, ūr̄ia mwaheirwo n̄i Musa ndungata ya Jehova mwena wa irath̄iro wa Jorodani, ūcio ūrorete mwena ūr̄ia riūa r̄ir̄athaḡira.”

¹⁶ H̄ind̄ īyo maḡcookeria Joshua, mak̄imw̄ira at̄ir̄i, “N̄itūgw̄ika ūr̄ia wothe ūḡutwatha na n̄i tūḡuth̄iī kūr̄ia guothe ūḡutüt̄uma.” ¹⁷ O ta ūr̄ia twaath̄ik̄iire Musa maündū-in̄i mothe-r̄i, ūguo noguo tūr̄iḡwath̄ik̄aḡira. No r̄ir̄i, Jehova Ngai waku arok̄orwo hamwe nawe o ta ūr̄ia

aarī hamwe na Musa. ¹⁸ Mündū wothe ūkaaremera uuge waku na arege gwathikīra maündū mothe marīa ūkaamatha, no nginya mündū ūcio akooragwo. No rīrī, gīa na hinya na ūumīrīrie!"

2

Rahabu na Athigaani

¹ Nake Joshua mūrū wa Nuni agītūma athigaani eerī kuuma Shitimū na hitho; akīmeera atīrī, "Thīfī mūbaare būrūri ūcio, na makīria Jeriko."* Nī ūndū ūcio magīthīi, magītoonya nyūmba ya mūmaraya wetagwo Rahabu, magīkara kuo.

² Nake mūthamaki wa Jeriko akīrwo atīrī, "Nī kūrī andū amwe a Isiraeli mokire gūkū ūtukū ūyū gūthigaana būrūri ūyū ūrīa ūhaana." ³ Nī ūndū ūcio mūthamaki wa Jeriko agītūmana kūrī Rahabu, akīmwīra atīrī, "Andū acio mokire gwaku nyūmba marutūrūre na nja, tondū mokīte gūthigaana būrūri ūyū wothe."

⁴ No rīrī, mündū-wa-nja ūcio nīarīkītie kuoya andū acio eerī na akamahitha. Nake akiuga atīrī, "Iī nīguo, andū acio nīmegūkīte gwakwa, no ndinamenya kūrīa mekuumīte.

⁵ Hwāi-inī rīrīa kīhingo gīa itūura inene kīhingagwo-rī, andū acio nīmathiire. Ndinamenya na kūrīa mathiire. Marūmīrīrei na ihenya. Mwahota kūmakinyīra." ⁶ (No rīrī, nīamatwarīte nyūmba igūrū, na akamahitha rungu rwa ūguta ūrīa aarīte kūu nyūmba igūrū). ⁷ Nī ūndū ūcio andū acio maatūmītwo nī mūthamaki makiumagara, makīmarūmīrīra na njīra ūrīa īthīiaga mariūko-inī ma Rūūi rwa Jorodani, na rīrīa andū acio mamarūmīrīre moimire na nja o ūguo-rī, kīhingo gīkīhingwo.

* 2:1 Jeriko rīrī itūura rīa tene, na rīairigītwo na thingo cia hinya. Rīrī ta kilomita 8 mwena wa ithūiro wa Rūūi rwa Jorodani.

⁸ Athigaani acio eerī matanakoma, mūndū-wa-nja ūcio akīambata kūu nyūmba igūrū, ⁹ na akīmeera atīrī, “Nīnjūū atī Jehova nīamūheete būrūri ūyū, na atī nītūnyi-itītwo nī guoya mūnene nī ūndū wanyu, o nginya ithuothe andū arīa tūtūrūaga būrūri ūyū tūkaiyūrwo nī maaī nda nī ūndū wanyu. ¹⁰ Nītūiguīte ūrīa Jehova aahūithirie maaī ma Iria Itune nī ūndū wanyu rīrīa mwoimire būrūri wa Misiri, na ūrīa mwekire Sihoni na Ogu, athamaki arīa eerī a Aamori o kūu mwena wa irathīro wa Rūūrī rwa Jorodani, arīa mwaninire biū. ¹¹ Rīrīa twaiguire ūhoro ūcio, ngoro ciitū nīciaringīkire na ūmīrīru wa mūndū o mūndū akīürwo nī hinya nī ūndū wanyu, nīgūkorwo Jehova Ngai wanyu nīwe Ngai wa kūu igūrū o na wa gūkū thī. ¹² Na rīrī, ndamūthaitha mwīhīte na mwīhītwā mūkīgwetaga rītwa rīa Jehova atī nīmūkaiguīra andū a nyūmba iitū tha, na mūmīke wega, tondū o na nī nīndamūgiūra tha na ndamwīka wega. Na mūnyonie ūndū ūcio na kīmenyithia kīa ma ¹³ kīa atī nīmūkahonokia baba na maitū, na ariū a baba o na aarī a baba, na andū ao othe ciana ciao ciotle, na atī nīmūgatūhonokia kuuma harī gīkuū.”

¹⁴ Nao andū acio makīmūmīrīria, makīmwīra atīrī, “Ithuī tūrokua tūngīkaaga kūhonokia mīoyo yanyu! Waga kuuga ūrīa tūreeka, nītūkaamwīka maūndū ma ūtugi na ma kīhoto rīrīa Jehova agaatūhe būrūri ūyū.”

¹⁵ Nī ūndū ūcio akīmaikūrkia na mūkanda, akīmoimīria ndirica tondū nyūmba ūrīa aikaraga yaakītwo rūthingo-inī rwa itūūra rīu inene. ¹⁶ Na rīrī, nīameerīte atīrī, “Thīī kūrīa irīma-inī nīgeetha andū acio mamūrūmīrīre matikamuone. Mwīhithei kūu mīthenya ītatū o nginya makorwo macookete, mūcooke mwīthīire.”

¹⁷ Nao andū acio makīira mūndū-wa-nja ūcio atīrī, “Mwīhītwā ūyū watwīhītithia ndūgatūcookerera kana ūtwīke ūūru, ¹⁸ o tiga wīkire ūū: rīrīa tūgaatoonya būrūri

ūyū-rī, ūgaakorwo wohereire rūrīgi rūrū rūtune ndirica-inī o īno watūharūrūkīria, nawe ūkorwo ūrehete thogou na nyūkwa, na ariū a thogou, na andū anyu othe gūkū gwaku nyūmba. ¹⁹ Mündū o wothe ūkoima nja ya nyūmba yaku athīi na kūu barabara-inī-rī, thakame yake īkamū-cookerera we mwene; no ithuī tūtigacookererwo nī ūru nī ūndū wake. No ūhoro wa mündū o wothe ūgaakorwo nyūmba hamwe nawe, thakame yake nīgatūcookerera angīgeekwo ūru nī guoko kwa mündū o na ūrkū. ²⁰ No rīrī ūngīaria ūhoro ūyū witū twī naguo, tūtigacookererwo nī ūru ūkonī mwīhītwa ūrīa watwīhītithia.”

²¹ Nake agīcookia, akīmeera atīrī, “Nīndetīkīra; nīgūtuīke o ta ūguo mwoiga.” Nī ūndū ūcio agīkīmoigīra ūhoro, nao magīthīi. Na akīoherera rūrīgi rūu rūtune hau ndirica-inī.

²² Maarīkia kuumagara-rī, magīthīi irīma-inī na magīkara kuo mīthenya ītatū, nginya rīrīa andū arīa maamarūmīriire maahūndūkire. Andū acio maamacarītie kūu njīra-inī īyo yothe kūrīa maathīriire, no matiigana kūmona. ²³ Thuutha wa ūguo Hīndī īyo nao andū acio eerī makīambīrīria gūcooka. Magīkūrūka moimīte na irīma-inī, makīringa Rūūi rwa Jorodani, magīkinya harī Joshua mūrū wa Nuni, na makīmūhe ūhoro wa maūndū marīa mothe maamakorete. ²⁴ Makīrīra Joshua atīrī, “Ti-itherū Jehova nīatūheete būrūri ūcio wothe, akaūneana moko-inī maitū; andū othe a kūu nīmai yūrītō nī guoya mūnene nī ūndū witū.”

Kūringa Rūūi rwa Jorodani

¹ Rūciinī tene Joshua na andū othe a Isiraeli maki-uma hau Shitimu, magīthīi nginya Jorodani, na mata-naringa mūrīmo ūcio ūngī magīkara hau. ² Thuutha wa

mīthenya ītatū-rī, anene magīthiī kündū guothe gīkaroinī kīu,³ magīatha andū, makīmeera atīrī: “Rīrīa mūrīona ithandükū rīa kīrīkanīro kīa Jehova Ngai wanyu, na muone athīnjīri-Ngai, o acio Alawii, marīkuuite-rī, mu-magare muume harīa mūrī na mūrīrūmīrīre.⁴ Hīndī īyo nīguo mūrīmenya njīra īrīa mūrīgera, nīgūkorwo mūtīrī mwagera njīra īyo rīngī. No rīrī, gatagatī-inī kanyu na ithandükū rīu, nīhagē itīna ta rīa mīkono ngiri igīrī*; mūtikarīkuhīrīrie.”

⁵ Nake Joshua akīira andū acio atīrī, “Mwītherie, nīgūkorwo rūciū Jehova nīageeka maūndū ma magegania gatagatī-inī kanyu.”

⁶ Nake Joshua akīira athīnjīri-Ngai atīrī, “Oyai ithandükū rīa kīrīkanīro mūthīi mbere ya andū aya.” Nī ūndū ūcio makīrīoya, magīthīi mbere yao.

⁷ Nake Jehova akīira Joshua atīrī, “Ūmūthī nīng-wambīrīria gūgūtūūgīria maitho-inī ma andū othe a Isiraeli, nīguo mamenye atī ndīrīkoragwo hamwe nawe o ta ūrīa ndaarī hamwe na Musa.⁸ īra athīnjīri-Ngai arīa megūkuua ithandükū rīa kīrīkanīro atīrī: ‘Mwakinya hūgūrūrū-inī cia Rūūī rwa Jorodani, mūthīi mūrūgame Jorodani thīnī.’”

⁹ Nake Joshua akīira andū a Isiraeli atīrī, “Ūkai haha mūigue ciugo cia Jehova Ngai wanyu.¹⁰ Ūhoro ūyū nīguo ūrīmūmenyithia atī Ngai ūrīa ūrī muoyo arī hamwe na inyuī, na atī hatirī nganja nīakamūingatīra Akaanani, na Ahiti, na Ahivi, na Aperizi, na Agirigashi, na Aamori, na Ajebusi.¹¹ Atīrīrī, ithandükū rīa kīrīkanīro rīa Mwathani wa thī yothe nīrīkūringa Rūūī rwa Jorodani mbere yanyu.¹² Na rīrī, thuurai andū ikūmi na eerī kuuma mīhīrīga-inī ya Isiraeli, o mūhīrīga mūndū ūmwe.¹³ Na rīrīa athīnjīri-Ngai arīa makuuite ithandükū rīa kīrīkanīro kīa Jehova, o

* 3:4 nī ta mita 900

we Mwathani wa thī yothe, marītoboka thiinī wa Rūūī rwa Jorodani-rī, maaī maruo marīa maratherera maikūrūkīte nīmarītinīka na meyūmbe hība.”

¹⁴ Nī ūndū ūcio rīrīa andū moimagarire makiuma kambī nīguo maringe Rūūī rwa Jorodani, athīnjīri-Ngai arīa maakuuīte ithandūkū rīa kīrīkanīro magīthīi mbere yao.

¹⁵ Na rīrī, nīgūkorwo Rūūī rwa Jorodani nīrūiyūraga mūno rūgakīra hūgūrūrū ciaguo hīndī ya magetha. No rīrīa athīnjīri-Ngai arīa maakuuīte ithandūkū rīu maakinyire Rūūī rwa Jorodani, namo magūrū mao magītoboka hūgūrūrū-inī cia rūūī, ¹⁶ maaī marīa moimaga mwena wa na igūrū wa rūūī magītiga gūtherera maikūrūkīte; makīyūmba hība kūndū kūraya mūno nginya itūūraiñī rīetagwo Adamu rīrīa rī gūkuhī na Zarethani, namo maaī marīa maathereraga marorete Iria-inī rīa Araba (nīrīo Iria rīa Cumbī) magītinīka biū. Nī ūndū ūcio andū makīringa mang'etheire Jeriko. ¹⁷ Athīnjīri-Ngai arīa maakuuīte ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova makīrūgama mehaandīte wega kūndū kūmū gatagatī ka Rūūī rwa Jorodani, nao andū a Israeli othe makīhītūka makīringagīra thī nyūmū o nginya rīrīa rūrīrī rūu ruothe rwarīkirie kūringa rūūī rūu rwa Jorodani.

4

¹ Rīrīa andū othe a rūrīrī rūu maarīkirie kūringa Rūūī rwa Jorodani, Jehova akīira Joshua atīrī, ² “Thuura andū ikūmi na eerī kuuma gatagatī-inī ka andū aya o mūhīrīga mūndū ūmwe, ³ na ūmeere moe mahiga ikūmi na meerī kuuma gatagatī ka Rūūī rwa Jorodani handū harīa athīnjīri-Ngai maarūgamīte, mamakuue maringe namo mūrīmo mūkamaige harīa mūrīraara ūtukū ūyū.”

⁴ Nī ūndū ūcio Joshua agīita andū acio ikūmi na eerī arīa aathuurīte kuuma kūrī andū a Israeli, o mūhīrīga

mündū ūmwe,⁵ akīmeera atīrī, “Thīi mbere ya ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova Ngai wanyu, mūthīi o gatagatī ka Rūūi rwa Jorodani. Mündū o mündū kūringana na mūigana wa mīhīrīga ya Israeli, oe ihiga rīmwe arīgīrīre kīande,⁶ rūtūke rūūri gatagatī-inī kanyu. Mahinda marīa magooka, rīrīa ciana ciányu ikaamūuria atīrī, ‘Gītūmi kīa mahiga maya nī kī?’⁷ Mūgaaciīra atī gūtherera kwa maaī ma Jorodani nī gwatinithirio mbere ya ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova. Hīndī īrīa ithandūkū rīu rīaringaga Jorodani-rī, maaī ma Rūūi rwa Jorodani nīmatinithirio. Mahiga maya megūtuīka kīririkania gīa kūririkanagia andū a Israeli ūhoro ūcio nginya tene.”

⁸ Nī ūndū ūcio andū a Israeli magīka o ta ūrīa maathītwo nī Joshua. Makīoya mahiga ikūmi na meerī kuuma gatagatī ka Rūūi rwa Jorodani, kūringana na mūigana wa mīhīrīga ya andū a Israeli, o ta ūrīa Jehova eerīte Joshua; nao magīkuua mahiga macio nginya kambī yao, makīmaiga kuo.⁹ Nake Joshua akīhaanda mahiga macio ikūmi na meerī, akīmaiganīrīra hau gatagatī ka Rūūi rwa Jorodani harīa athīnjīri-Ngai arīa maakuuīte ithandūkū rīa kīrīkanīro maarūgamīte. Namo marī ho nginya ūmūthī.

¹⁰ Nīgūkorwo athīnjīri-Ngai arīa maakuuīte ithandūkū rīa kīrīkanīro maikarire marūngīi hau gatagatī ka Rūūi rwa Jorodani nginya hīndī īrīa andū meekire maūndū marīa mothe Jehova aathīte Joshua, na magīkwo o ta ūrīa Musa aathīte Joshua mekwo. Nao andū magīkīhiūha, makīringa mūrīmo,¹¹ na andū othe maarīkia kūringa o ūguo, ithandūkū rīa Jehova o narīo na athīnjīri-Ngai makīringa makīonagwo nī andū othe.¹² Andū a mūhīrīga wa Rubeni, na wa Gadi, na nuthu ya Manase makīringa mūrīmo, meeohete indo cia mbaara, marī mbere ya andū a Israeli, o ta ūrīa Musa aamaathīte.¹³ Andū ta 40,000

methagathagite na meeohete indo cia mbaara makiringa mūrimo ūcio, marī mbere ya Jehova, magikinya werū-inī wa Jeriko.

¹⁴ Mūthenya ūcio, Jehova agitūugiria Joshua maitho-inī ma andū a Israeli othe; nao makimwītigira matukū mothe marī aatūūrire muoyo, o ta ūria meetigirite Musa.

¹⁵ Ningī Jehova akīra Joshua atīrī, ¹⁶ “Atha athīnjīri-Ngai arīa makuuīte ithandūkū rīa Ūira mambate moimire Rūūi rwa Jorodani.”

¹⁷ Nī ūndū ūcio Joshua agīatha athīnjīri-Ngai acio, akīmeera atīrī, “Ambatai mumire Jorodani.”

¹⁸ Nao athīnjīri-Ngai makīambata, makiuma rūūi makuuīte ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova. Maarīkia gūkinyithia magūrū mao thī nyūmū o ūguo-rī, maaī ma Rūūi rwa Jorodani magīcookana handū hamo, ningī makīiyūra hūgūrūrū ciaruo o ta mbere.

¹⁹ Na rīrī, mūthenya wa ikūmi wa mweri wa mbere, andū acio makīambata, makiuma Jorodani na makīamba kambī mwena wa irathīro wa Jeriko, o kū Giligali. ²⁰ Nake Joshua akīiga mahiga marī ikūmi na meerī maarutītwo Rūūi rwa Jorodani kū Giligali. ²¹ Akīra andū a Israeli atīrī, “Mahinda marī magooka, rīrīa njiaro cianyu ikooria maithe ma cio atīrī, ‘I gītūmi kīa mahiga maya nī kī?’” ²² Hīndī īyo nīmūkamenyithia ciana cianyu ūhoro, mūmeere atīrī, ‘Andū a Israeli maaringire Rūūi rwa Jorodani rūhūīte rūgatuīka thī nyūmū.’” ²³ Nīgūkorwo Jehova Ngai wanyu nīahūithirie maaī ma Jorodani mbere yanyu nginya rīrīa mwarikire kūringa. Jehova Ngai wanyu eekire Rūūi rwa Jorodani o ta ūria eekire Iria Itune rīrīa aarīhūithirie mbere iitū nginya rīrīa twarīkirie kūringa. ²⁴ Eekire ūguo nīgeetha andū othe a thī mamenye atī guoko kwa Jehova kūrī hinya mūno, na nīgeetha mūtūūre mwītigirite Jehova Ngai wanyu nginya tene.”

Andū a Israeli Kūruīra Giligali

¹ Na rīrī, rīrīa athamaki othe a Aamori arīa maarī kūu mwena wa ithūiro wa Rūūi rwa Jorodani, na athamaki othe a andū a Kaanani arīa maarī kūu ndwere-inī cia iria maiguire ūrīa Jehova aahūithītie maaī ma Jorodani mbere ya andū a Israeli nginya tūkīrīkia kūringa mūrīmo ūrīa ūngī, ngoro ciao ikīiyūrwo nī guoya, na matiacookire kūgīa na ūumīrīru wa kūng'ethanīra na andū a Israeli.

² Hīndī īyo Jehova akīira Joshua atīrī, “Thondeka tūhiū twa mahiga ma nyaigī, ūroke kwerūhia ūhoro wa irua harī andū a Israeli.” ³ Nī ūndū ūcio Joshua agīthondeka tūhiū twa mahiga ma nyaigī na akīruithia arūme a Israeli kūu Gibeathi-Haaralothu.

⁴ Na rīrī, kīrīa gīatūmire Joshua aruithanie nī rīrī: arūme arīa othe mooimire būrūri wa Misiri, o acio othe maakinyītie mīaka ya gūthīi mbaara-rī, nīmakuīrīire werū-inī marī rūgendo-inī thuutha wa kuuma būrūri wa Misiri. ⁵ Arūme othe arīa mooimire būrūri wa Misiri nīmarūīte, no andū othe arīa maaciārīirwo werū-inī marī rūgendo-inī rwa kuuma būrūri wa Misiri matiarūīte.

⁶ Andū a Israeli moorūūrīre werū-inī mīaka mīrongo īna nginya rīrīa andū othe arīa maakinyītie mīaka ya gūthīi mbaara rīrīa moimaga būrūri wa Misiri maakuire, tondū nīmaregire gwathīkīra Jehova. Nīgūkorwo Jehova nīameerire na mwīhītwa atī matikoona būrūri ūrīa eerīire maithe mao na mwīhītwa atī nīagatūhe, būrūri ūrī būthi wa iria na ūūkī. ⁷ Nī ūndū ūcio akīarahūra ariū ao ithenya rīao, na acio nīo maaruithirio nī Joshua. Maakoretwo matarī aruu nī ūndū matiaruithītio marī rūgendo-inī. ⁸ Na rīrīa maarīkirie kūruithia arūme a rūrīrī rūu ruothe, magīkara o kūu maakīte kambī-inī o nginya andū acio makīhona.

⁹ Ningī Jehova akīira Joshua atīrī, “Ūmūthī nīguo ndeheria rūmena rwa andū a Misiri kuuma kūrī inyuī.” Nī ūndū ūcio handū hau hagīitwo Giligali nginya ūmūthī.

¹⁰ Hwaī-inī wa mūthenya wa ikūmi na īna wa mweri ūcio, o maambīte hema kū Giligali werū-inī wa Jeriko, andū a Isiraeli magikūngūira Gīathī kīa Bathaka.

¹¹ Mūthenya ūrīa warūmīriire Bathaka-rī, mūthenya oro ūcio, makīrīa maciaro mamwe ma būrūri ūcio; mīgate ītarī mīkīre ndawa ya kūimbia, na ngano hīhie. ¹² Maarīa irio cia būrūri ūcio-rī, mana makīrooka kwaga mūthenya ūyū ūngī; andū a Isiraeli matiacockire kuona mana rīngī, no rīrī, mwaka ūcio nīmarīire maciaro ma Kaanani.

Joshua na Mūnene wa Mbūtū ya Ita rīa Jehova

¹³ Rīrīa Joshua aarī hakuhī na Jeriko, agītiira maitho akīona mūndū warūgamīte mbere yake acomorete rūhiū njora, akarūnyiita na guoko. Nake Joshua agīthī o harīa aarī, akīmūuria atīrī, “Wee-rī, ūrī mwena witū kana ūrī mwena wa thū ciitū?”

¹⁴ Nake agīcockia atīrī, “Ndirī mwena wanyu o na kana wa thū cianyu, no njūkīte ndī mūnene wa mbūtū ya ita rīa Jehova.” Nake Joshua akīgūithia, agīturumithia ūthīū thī, akīhooya, akīmūuria atīrī, “Wee, Mwathi wakwa, nī ndūmīrīri iīrīkū ūkwenda kūuhe niī ndungata yaku?”

¹⁵ Nake mūnene ūcio wa mbūtū ya ita rīa Jehova agīcockia atīrī, “Ambe ūrute iraatū ciaku magūrū, nīgūkorwo handū hau ūrūgamīte nī haamūre.” Nake Joshua agīka o ta ūguo.

Kwanangwo kwa Jeriko

¹ Rīu-rī, itūūra rīu rīa Jeriko rīahingītво biū nī ūndū wa andū a Isiraeli. Gūtirī mūndū woimaga nja kana agatoonya kuo.

² Nake Jehova akīra Joshua atīrī, “Nīneanīte itūūra rīrī rīa Jeriko moko-inī maku, o hamwe na mūthamaki wakuo, o na njamba cia hinya ciakuo. ³ Thiūrūrukai itūūra rīu inene hamwe na andū anyu othe a ita riita rīmwe. Mwīke ūguo mīthenya ītandatū. ⁴ Na athīnjīri-Ngai mūgwanja matongorie ithandūkū rīa kīrīkanīro, makuuīte macoro mūgwanja mathondeketwo na hīa cia ndūrūme. Mūthenya wa mūgwanja-rī, mūgaathiūrūrūka itūūra rīu maita mūgwanja, nao athīnjīri-Ngai mathīi makīhuhaga macoro. ⁵ Rīrīa mūkaigua mahuha macoro na mūgambo mūnene, īra andū othe makaanīrīra na rīanīrīra inene mūno; naruo rūthingo rwa itūūra rīu nīrūkamomoka, nao andū othe matoonye itūūra rīu, o mūndū athīīte na mbere na kūrīa arorete.”

⁶ Nī ūndū ūcio, Joshua mūrū wa Nuni agīīta athīnjīri-Ngai, akīmeera atīrī, “Oyai ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova, na mūreke athīnjīri-Ngai mūgwanja thiīnī wanyu makuee macoro mūgwanja ma hīa cia ndūrūme, matongorie ithandūkū rīu.” ⁷ Nake agīatha andū akīmeera atīrī, “Thīii mbere! Mūthīi mūthiūrūrūkīrie itūūra, andū arīa meeohete indo cia mbaara matongorie ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova.”

⁸ Rīrīa Joshua aarīkirie kwarīria andū, na athīnjīri-Ngai acio mūgwanja maakuuīte macoro marīa mūgwanja ma hīa cia ndūrūme magīthīi marī mbere ya Jehova, makīhuhaga macoro mao, nario ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova rīkīmarūmīrīra. ⁹ Nacio thigari iria ciarī na indo cia mbaara igīthīi itongoretie athīnjīri-Ngai acio maahuhaga macoro, nacio thigari ingī ikīrūmīrīra ithandūkū rīa kīrīkanīro kuuma na thuutha. Hīndī ūyo yothe macoro no maahuhagwo. ¹⁰ No rīrī, Joshua nīathīīte andū akameera atīrī, “Mūtikananīrīre na mūgambo wa mbaara, o na kana mūreke mīgambo yanyu ūguo, o

na mūtikoige ūndū o na ūrikū nginya mūthenya ūria ngamwīra mwanīrīre. Hīndī īyo nīguo mūkaanīrīra!”
11 Nī ūndū ūcio akiuga ithandūkū rīu rīa kīrīkanīro kīa Jehova rīkuuo, rīthiūrūrūkio itūūra-inī rīu inene, riita rīmwe. Andū magīcooka kambī na makīraara kuo ūtukū ūcio.

12 Rūciinī rūrū rūngī, Joshua agīükīra tene, nao athīnjīri-Ngai makīoya ithandūkū rīu rīa kīrīkanīro kīa Jehova. **13** Nao athīnjīri-Ngai arīa mūgwanja makuuīte macoro mūgwanja ma hīa cia ndūrūme magīthīi na mbere, makinyūkītie matongoretie ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova o makīhuhaga macoro. Thigari iria ciarī na indo cia mbaara ikīmatongoria, nacio thigari ingī ikīrūmīrīra ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova kuuma na thuutha, o macoro makīgambaga. **14** Nī ūndū ūcio mūthenya wa keerī magīthiūrūrūka itūūra rīu inene riita rīmwe, magīcooka kambī. Meekire ūguo mīthenya ūtandatū.

15 Mūthenya wa mūgwanja-rī, magīükīra ruoro rūgītema na magīthiūrūrūka itūūra rīu maita mūgwanja o ta ūria meekaga mīthenya īyo īngī, tiga atī mūthenya ūcio, maathiūrūrūkire itūūra rīu inene maita mūgwanja. **16** Nao makīrīthiūrūrūka riita rīa mūgwanja-rī, rīrīa athīnjīri-Ngai maahuhire macoro, Joshua akīira andū atīrī, “Anīrīrai mūno! Nīgūkorwo Jehova nīamūheete itūūra rīrī! **17** Itūūra rīrī inene na kīndū kīrīa gīothe kīrī thīinī warīo nīkwamūrīrwo Jehova, cianangwo. No Rahabu ūria mūmaraya wiki, na andū arīa othe marī hamwe nake thīinī wa nyūmba yake, mekūhonokio, tondū nīahithire athigaani arīa twatūmīte. **18** Na rīrī, mwīmenyererei mūtikahutie indo icio ciamūrītīwo cia kūniinwo, nīgeetha mūtikerehere mwanangīko nī ūndū wa kuoya kīndū o na kīrīkū gīacio. Mūngīcīhutia nīmūgatūma kambī ya Isiraeli ūtuīke ya kūniinwo, na

mūmīrehere thīina. ¹⁹ Betha yothe na thahabu, na indo cia gīcango na kīgera, nī nyamūrīre Jehova na no nginya ciigwo kīgīna-inī gīake.”

²⁰ Rīrīa coro wahuhirwo, andū makīanīrīra, na rīrīa andū maaiguire mūgambo wa coro, makīanīrīra rīanīrīra inene, naruo rūthingo rūkīmomoka; nī ūndū ūcio o mūndū o mūndū agītoonya itūura rīu, na makīrītunyana. ²¹ Nao makīamūrīra Jehova itūura rīu, na makīananga kīndū o gīothe kīrīa kīarī muoyo kuo na rūhiū rwa njora, arūme na andū-a-nja, andū ethī na akūrū, na ng’ombe, na ng’ondu, na ndigiri.

²² Joshua akīira andū arīa eerī maathiīte gūthigaana būrūri ūcio atīrī, “Thīī mūtoonye nyūmba ya mūtumia ūrīa mūmaraya, mūmūmie nja hamwe na andū ao othe, o ta ūrīa mwamwīrīre na mwīhītwa.” ²³ Nī ūndū ūcio aanake acio maarī athigaani magītoonya na makīumia Rahabu na nja, hamwe na ithe na nyina, na ariū a nyina na andū ao othe. Magīkiumia andū a nyūmba yake othe, makīmaiga handū kūu nja ya kambī ya Israeli.

²⁴ Magīcooka magīcina itūura rīu inene rīothe, na kīrīa gīothe kīarī thīinī warīo, no betha na thahabu, na indo cia gīcango na cia kīgera, magīciiga kīgīna-inī kīa nyūmba ya Jehova. ²⁵ No rīrī, Joshua nīahonokirie Rahabu ūrīa mūmaraya, hamwe na andū a nyūmba yake na andū ao othe, tondū nīahithire andū arīa Joshua aatūmīte magathīgaane Jeriko nake atūuranagia na andū a Israeli nginya ūmūthī.

²⁶ Ihinda o ro rīu, Joshua akīhītithia andū acio na mwīhītwa, akiuga atīrī, “Kūgwatwo nī kīrumi maitho-inī ma Jehova-rī, nī mūndū ūrīa ūkaageria gwaka itūura rīrī inene rīa Jeriko rīngī:

“Mūndū ūrīa ūgaaka mīthingi ya itūura rīrī,
nīagakuīrwo nī mūriū wake wa irigithathi;

na akīrūgamia ihingo cia itūūra rīrī,
akuīrwo nī mūriū wake wa kīhinga-nda.”

²⁷ Nī ūndū ūcio Jehova agīkorwo ari hamwe na Joshua, nayo ngumo yake īkīhunja kūndū guothe būrūri ūcio.

7

Rīhia rīa Akani

¹ No rīrī, andū a Isiraeli nīmagire kwīhokeka ūhoroinī ūkonī ūndo iria ciāmūrītwo cia kūniinwo; nake Akani mūrū wa Karimi, mūrū wa Zimuri, mūrū wa Zera, wa mūhīrīga wa Juda, nīoire imwe ciacio. Nī ūndū ūcio Jehova agīcinwo nī marakara nī ūndū wa Isiraeli.

² Ningī Joshua agītūma andū kuuma Jeriko mathiī Ai, itūūra rīakuhanīrīirie na Bethi-Aveni mwena wa irathīro wa Betheli, akīmeera atīrī, “Ambatai mūthīi mūgathi-gaane būrūri ūcio.” Nī ūndū ūcio andū acio magīthīi na magīthigaana Ai.

³ Nao magīcooka kūrī Joshua na makīmwīra atīrī, “Hatirī bata wa andū othe mambate makahūūre itūūra rīa Ai. Rekia andū 2,000 kana ithatū makarītunyane; tiga kūnogia andū othe, nīgūkorwo no andū anini marīkuo.” ⁴ Nī ūndū ūcio no andū ta 3,000 maambatire, no magītoorio nī andū a Ai, ⁵ nao andū acio a Ai makiūraga ta andū mīrongo ūtatū na atandatū a Isiraeli. Nīmaingatire andū a Isiraeli kuuma kīhingo-inī gīa itūūra rīu makīmakinyia o kūrīa kwenjagwo mahiga, na makīmahūūrīra kūu igaragaro-inī. Ihūūra rīu rīgītūma ngoro cia andū a Isiraeli iringīke, na makīiyūrwo nī maaī nda.

⁶ Nake Joshua agītembūranga nguo ciake, akīgūithia thī, agīturumithia ūthiū wake thī mbere ya ithandūkūrīa kīrīkanīro kīa Jehova, agīkara hau nginya hwaī-inī. Nao athuuri a Isiraeli magīika o ta ūguo na makīhurīria rūkūngū mītwe. ⁷ Nake Joshua akiuga atīrī, “Hī, Mwathani Jehova, nī kīi gīatūmire ūrehe andū aya mūrīmo ūyū wa

Rūūī rwa Jorodani nīguo ūtūneane moko-inī ma Aamori, matūniine? Naarī korwo nītwaiganīire tūtūure mūrīmo ūrīa ūngī wa Rūūī rwa Jorodani! ⁸ Wee Mwathani, ingīkuga atīa, kuona atī Isiraeli nīmatooretio nī thū ciao? ⁹ Andū a Kaanani na andū arīa angī a būrūri ūyū nīmarīigua ūhoro ūcio, nao matūthiūrūrūkīrie, matūniine biū, meherie rītwa riitū gūkū thī. Nawe ūgaagīka atīa nī ūndū wa rītwa rīu rīaku inene?”

¹⁰ Nake Jehova akīira Joshua atīrī, “Ūkīra! Ūkwīgūithia ūturumithītie ūthīu waku thī nīkī? ¹¹ Isiraeli nīme-hītie; nīmathūkītie kīrīkanīro gīakwa kīrīa ndamaathire marūmagīrīre. Nīmoete indo imwe iria ciāmūrītwo cia kūniinwo; nīmaiyyīte, na makaheenania, o na magaci-iganīria hamwe na indo ciao o ene. ¹² Kīu nīkīo gītūmi kīrīa kīgīrītie andū a Isiraeli meetirie thū ciao; na nīkīo marorīra thū ciao tondū nīmatūkīte a kūniinwo. Na nīi ndigūcooka gūkorwo hamwe na inyuī o tiga mūniinire kīndū kīu ciāmūrītwo gīa kūniinwo kīehere thīnī wanyu.

¹³ “Ūkīra, ūthīi ūtherie andū acio. Thiī ūmeere atīrī, ‘Mwītherieie mwīhaarīrie nī ūndū wa rūciū; nīgūkorwo Jehova Ngai wa Isiraeli ekuuga atīrī: Nī harī kīndū kīamūre gīa kūniinwo kīrī thīnī wanyu, inyuī Isiraeli. Mūtingīhota gwītiiria thū ciānyu o nginya rīrīa mūgaakīeheria kiume thīnī wanyu.

¹⁴ “Tondū ūcio rūciū kīroko mūkeyumīria inyuī ene o mūhīrīga, o mūhīrīga. Na rīrī, mūhīrīga ūrīa Jehova agaathura nīkeyumīria o mbarī, o mbarī; nayo mbarī ūrīa Jehova agaathura nīkeyumīria o nyūmba, o nyūmba; nayo nyūmba ūrīa Jehova agaathura nīkeyumīria o mūndū, o mūndū. ¹⁵ Mūndū ūrīa ūkūnyiitwo na indo icio ciāmūrītwo cia kūniinwo nīagacinwo na mwaki hamwe na indo ciāke ciōthe.

Nīgūkorwo nīathūkītie kīrīkanīro kīa Jehova, na nīekīte ūndū wa thoni thīinī wa Israeli!”

¹⁶ Mūthenya ūyū ūngī rūciinī tene, Joshua akīira andū a Israeli moimīre o ta ūrīa mīhīrīga yao yatariī, naguo mūhīrīga wa Juda ūgīthuurwo. ¹⁷ Mbarī cia Juda ikiumīra, nake agīthuura mbarī ya Azera. Agīcooka akiumīria mbarī cia Azera mbere kūringana na nyūmba ciao, nake Zabedi agīthuura. ¹⁸ Nake Joshua akiumīria nyūmba yake mūndū o mūndū, nake Akani mūrū wa Karimi, mūrū wa Zimuri, mūrū wa Zera, wa mūhīrīga wa Juda, agīthuura.

¹⁹ Nake Joshua akīira Akani atīrī, “Mūrū wakwa, gooca Jehova, o we Ngai wa Israeli, na ūmūkumie. Njīra ūrīa wīkīte na ndūkaahithe.”

²⁰ Nake Akani agīcooka akīira Joshua atīrī, “Ti-itherū nīnjīhīirie Jehova Ngai wa Israeli. Na ū ūnīgo njīkīte: ²¹ Rīrīa ndonire kabuti gathaka koimīte Babuloni, na cekeri magana meerī* cia betha, na gīkama gīa thahabu kīa ūritū wa cekeri mīrongo ītano† thīinī wa indo iria twatahīte, nīndaciirīirie na ngīciosa, na ithikītwo thī kūu hema-inī yakwa, nayo betha ūrī rungu wacio.”

²² Nī ūndū ūcio Joshua agītūma andū, nao makīhanyūka magīthīi nginya hema-inī yake, na magīkora indo icio ihithītwo thīinī wa hema ūyo, nayo betha ūyo yaigītwo rungu rwacio. ²³ Nao andū acio makīruta indo icio kuuma hema-inī ūyo, magīcitwarīra Joshua o hamwe na andū a Israeli othe, nao magīciaragania thī mbere ya Jehova.

²⁴ Nake Joshua, hamwe na Israeli othe, makīnyiita Akani mūrū wa Zera, na makīoya betha ūyo, na kabuti, na gīkama gīa thahabu, na ariū ake na airītu ake, na ng'ombe ciake, na ndigiri na ng'ondu ciake, na makīoya hema yake o na indo ciotle iria arī nacio, magīcitwara Gītuamba kīa Akori. ²⁵ Nake Joshua akīmūuria atīrī, “Nī

* 7:21 nī ta kilo 2 † 7:21 nī ta nuthu kilo

kī gítumíte ûtûrehere thîna ūyū? Wee nawe ūmûthî nîkuonio thîna nî Jehova.”

Nao andû a Israeli othe makîmûhûra na mahiga nyuguto, na maarîkia kûhûra acio angî na mahiga, makîmacina. ²⁶ Magîcooka makîhûmbîra Akani na hîba nene mûno ya mahiga, namo mahiga macio marî o ho nginya ūmûthî. Nake Jehova agîthirwo nî marakara maria maamûcinîte. Nî ûndû ûcio handû hau hagîcooka gwîtwo Gîtuamba kîa Akori o nginya ūmûthî.

8

Kwanangwo kwa Ai

¹ Ningî Jehova akîira Joshua atîrî, “Ndûgetigîre na ndûgakue ngoro. Thiî na mbûtû yothe ya ita, mwambate mûgatharîkîre itûûra rîa Ai. Nîgûkorwo nîneanîte mûthamaki wa Ai moko-inî manyu, hamwe na andû ake, na itûûra rîake rîu inene na bûrûri wake. ² Îkai itûûra rîa Ai na mûthamaki warîo o ta ūria mwekire itûûra rîa Jeriko na mûthamaki warîo, o tiga atîrî, no muoye indo iria mûgûtaha, o na mahiû matuîke manyu. Oheriai andû a itûûra rîu inene na mwena wa na thuutha.”

³ Nî ûndû ûcio Joshua na mbûtû yothe ya ita makiu-magara magatharîkîre Ai. Nake agîthuura andû 30,000 arîa maarî njamba mûno akîmatûma mathîi kûrî ūtukû, ⁴ akîmeera atîrî: “Ta thikîrîrîai wega. Inyuî mûkuheria andû a itûûra rîu inene na mwena warîo wa na thuutha. Mûtigaikare haraaya narîo. Inyuothê mûikare mwîiguîte.

⁵ Niî na arîa othe tûrî nao tûgûthengerera itûûra rîu inene kuuma na mbere na rîrîa andû acio mariumagara gûtûhûra o ta ūria meekire hîndî ya mbere-rî, tûmoorîre.

⁶ Nao matûingatithie o nginya tûmaguucîrîrie biû moime itûûra rîu inene, nîgûkorwo mariuga atîrî, ‘Nî ithuî maroorîra ta ūria meekire rîa mbere.’ Nî ûndû ûcio rîrîa

tūrīimoorīra-rī, ⁷ inyuī na inyuī mūkīre muume kūrīa mū-mooheirie, mūtharīkīre itūura rīu inene na mūritunyane. Jehova Ngai wanyu nīekūrīneana moko-inī manyu. ⁸ Na rīrī, mwarīkīa kwīgwatīra itūura rīu inene-rī, mūrīcine. Íkai o ta ūrīa Jehova aathanīte gwīkwo. Mūtigīrīre nī mweka ūguo ndamwatha.”

⁹ Nake Joshua akīmeera moimagare, nao magīthīi harīa maathīiaga kuoheria andū a itūura rīu, na makīhitha metereire gatagatī ka Betheli na Ai, mwena wa ithūiro wa Ai, no Joshua araaranirie na andū arīa angī ūtukū ūcio.

¹⁰ Mūthenya ūyū ūngī rūciinī tene, Joshua agī-cookanīrīria andū ake, nake we mwene hamwe na atongo-ria a Israeli makīmatongoria marorete Ai. ¹¹ Mbūtū yothē ya ita ūrīa yarī hamwe nake īgīthīi yambatīte, īgīkuhīrīria itūura rīu inene mariumīte na mbere. Nao makīamba hema mwena wa gathigathini wa Ai, na hagīkorwo nī haarī gītuamba gatagatī kao na itūura rīu inene. ¹² Joshua nīakoretwo oete andū ta 5,000 na akamaiga moheirie andū kūu gatagatī ka Betheli na Ai, mwena wa ithūiro wa itūura rīu inene. ¹³ Magīgīatha thigari ciikare cīīhaariīrie o andū handū hao, iria ciothe ciarī kambī igīkara mwena wa gathigathini wa itūura rīu inene, na iria cioheirie andū mwena wa ithūiro warīo. Naguo ūtukū ūcio Joshua agīthīi kūraara kūu gītuamba-inī.

¹⁴ Rīrīa mūthamaki wa Ai onire ūndū ūcio, agīkīra na ihenya rūciinī tene, akiumagara na ihenya hamwe na andū othe a itūura rīu inene nīguo agacemanie na Israeli marūe mbaara handū hana haang'ethanīire na Araba. No rīrī, ndaigana kūmenya atī nīmehithīirwo na mwena wa thuutha wa itūura rīu inene. ¹⁵ Nake Joshua na andū a Israeli othe magītua ta mahūūrītwo magatoorio, nao makīūra marorete na werū-inī. ¹⁶ Nao andū othe a itūura rīa Ai magītuo nīguo mamarūmīrire, nao magīteng'eria

Joshua makīguucīrīrio makiuma itūūra rīao. ¹⁷ Gūtirī mündū mürūme o na ūmwe wa Ai kana Betheli ūtoimire gūthīi gūkinyīra andū a Israeli. Magītiga itūūra rīu rītaahingītwo magīteng'eria andū a Israeli.

¹⁸ Nake Jehova akīira Joshua atīrī, “Ambararia itimū rīu ūnyiifite na guoko, ūrīrorie mwena wa Ai, nīgūkorwo nīngūneana itūūra rīu inene moko-inī manyu.” Nī ūndū ūcio Joshua akīambararia itimū rīake akīrīroria Ai. ¹⁹ Na rīrī, Joshua aarīkia gwīka ūguo, arūme arīa moohetie andū magīükīra narua, magīteng'era na ihenya, magītoonya itūūra rīu na makīrītunyana, ningī makīrīgwatia mwaki o narua.

²⁰ Na rīrīa andū acio a Ai maarorire na thuutha na makīona ndogo yumīte itūūra rīu yambatīte na igūrū-rī, nao makīaga mweke wa gwīthara na mwena o na ūrīkū, nīgūkorwo andū a Israeli arīa morīte marorete werū-inī nīmagarūrūkīre acio maamateng'eragia. ²¹ Rīrīa Joshua na Israeli othe moonire atī andū ao arīa mooheirie andū thuutha wa itūūra nīmarītunyanīte, na makīona ndogo īgītoga kuuma itūūra, makīgarūrūka na makīrīraga andū acio a Ai. ²² Nao andū arīa maamohetie makiuma itūūra rīu inene matharikīre. Andū a Ai magīgīkīrwo gatagatī ka andū a Israeli, makīmagī mbere na thuutha. Andū a Israeli makīmaniina, na matiatigirie mündū o na ūmwe arī muoyo, kana makīreka o na ūmwe ahonoke. ²³ No nīmanyiitire mūthamaki wa Ai arī muoyo, makīmūtwarīra Joshua.

²⁴ Rīrīa andū a Israeli maarīkirie kūrīraga andū othe a Ai arīa maarī gīthaka-inī na kūu werū-inī, kūrīa maamateng'ereirie-rī, na rīrīa andū acio othe maarīkirie kūrīragwo na rūhiū rwa njora-rī, andū a Israeli othe magīcooka Ai na makīrīraga andū arīa othe maarī kuo. ²⁵ Andū arīa mooragirwo mūthenya ūcio maarī andū 12,000, arūme na andū-a-nja; nao nīo andū othe a itūūra

rīa Ai. ²⁶ Nīgūkorwo Joshua ndaigana gūthuna guoko kūrīa kwambararītie itimū rīake nginya rīrīa aarīkirie kūniina andū arīa othe maatūrūaga Ai. ²⁷ Nao andū a Israeli magīkuuīra ūhiū na indo iria maatahīte kuuma itūūra rīu inene, o ta ūrīa Jehova aathīte Joshua.

²⁸ Nī ūndū ūcio Joshua agīcina Ai na akīritua hība ya mwanangīko ya gūtūūra, gūgītuūka kūndū gūkirīte ihooru nginya ūmūthī. ²⁹ Joshua agīcooka agīcuuria mūthamaki ūcio wa Ai mūtī igūrū, akīreka aikare ho o nginya hwaī-inī. Riūa rīgīthūa-rī, Joshua agīathana atī mwīrī ūcio ūrutwo mūtī igūrū, ūkio hau itoonyero-inī rīa kīhingo gīa itūūra rīu, magīcooka makīuigīrīra hība nene ya mahiga, nayo īrī o ho nginya ūmūthī.

Kwerūhia Kīrīkanīro Kīrīma-inī kīa Ebali

³⁰ Thuutha wa ūguo Joshua agīakīra Jehova, o we Ngai wa Israeli, kīgongona o kūu kīrīma-inī kīa Ebali, ³¹ o ta ūrīa Musa ndungata ya Jehova aathīte andū a Israeli. Aagīakire o ta ūrīa kwandīkītwo thīinī wa Ibuku rīa Watho wa Musa, kīgongona kīrī kīa mahiga matarī maicūhie, hatarī indo cia wīra cia kīgera ikūhūthīrwo ho. Igūrū rīakīo makīrūtīra Jehova maruta ma njino na magongona ma ūiguano. ³² Nake Joshua akīandīka watho wa Musa igūrū rīa mahiga macio, aandīkire andū a Israeli marī ho makīionagīra. ³³ Na rīrī, andū a Israeli othe, na andū a kūngī na ene būrūri o ūndū ūmwe, hamwe na athuuri ao, na anene na atuithania ciira, makīrūgama mīena yeerī ya ithandūkū rīa kīrīkanīro kīa Jehova mang'etheire athīnjīri-Ngai, arīa maarī Alawii na nīo maarīkuuaga. Nuthu ya andū yarūgamīte mbere ya kīrīma kīa Gerizimu, na nuthu ūyo ūngī ikarūgama mbere ya kīrīma kīa Ebali, o ta ūrīa Musa ndungata ya Jehova aathanīte mbere ūyo rīrīa aarutanire ūhoro wa kūrathimaga andū a Israeli.

³⁴ Thuutha ūcio, Joshua agīthoma ciugo ciothe cia Watho, agīthoma irathimo o na agīthoma irumi, o ta ūrīa kwaandikītwo Ibuku-inī rīa Watho. ³⁵ Gūtirī kiugo o na kīmwe kīa iria ciothe Musa aathanīte Joshua ataathomeire kīungano kū gīothe kīa Isiraeli, o hamwe na andū-a-nja na ciana na andū o kūngī arīa maatūūranagia nao.

9

Wara wa Andū a Gibeoni

¹ Na rīrīa athamaki othe arīa maarī mwena wa ithūiro wa Rūūi rwa Jorodani maiguire maündū macio, na arīa maarī būrūri ūrīa ūrī irīma, na arīa maarī ituamba-ini ci-ikūrfūko cia irīma cia mwena wa ithūiro, na kū hūgūrūrū-inī cia Iria rīrīa Inene guothe o nginya Lebanonī (nīo athamaki a andū a Ahiti, na Aamori, na Akaanani, na Aperizi, na Ahivi, na Ajebusi), ² magīcookanīrīra hamwe nīguo mahūūrane na Joshua na Isiraeli.

³ No rīrī, rīrīa andū a Gibeoni* maaiguire ūrīa Joshua ekīte itūura rīa Jeriko o na rīa Ai, ⁴ magīlka ūndū wa wara. Magīthīi marī ta andū matūmītwo marī na ndigiri ciao ikuuithītio makūnia matarūkangu, na mondo ngūrū mūno cia ndibei irī nduūkangu na igatumwo. ⁵ Nao arūme acio meekīrīte iraatū ciarī ndarūku, ciarī na iraka, na makehumba nguo ngūrū. Irio ciao ciothe iria meekūuīre rīīgu ciarī nyūmū na ikagīa mbuu. ⁶ Nao magīthīi kūrī Joshua kambī-inī o kū Giligali, makīmwīra atīrī we mwene hamwe na andū a Isiraeli, “Tūūkīte kuuma būrūri wa kūraya mūno na gūkū; tondū ūcio gīai kīrīkanīro na ithuī.”

* 9:3 Itūūra rīa Gibeoni rīarī kilomita 10 kuuma Jerusalemu.

⁷ Nao andū a Israeli makīira Ahivi[†] acio atīrī, “Hihi no gūkorwo mūtūūraga o gūkū gūkuhi na ithuī, tūngīhotā atīa kūgīa kīrīkanīro na inyuī?”

⁸ Nao magīcookeria Joshua atīrī, “Ithuī tūrī ndungata ciaku.”

Ningī Joshua akīmooria atīrī, “Inyuī mūrī a, na muumīte kū?”

⁹ Nao makīmūcookeria atīrī, “Ithuī ndungata ciaku tuumīte būrūri wa kūraya mūno na gūkū, tūukīte nī ūndū wa ngumo ya Jehova Ngai wanyu. Nīgūkorwo nītūiguītē ūhoro wake: o na maūndū mothe marīa eekire būrūri wa Misiri, ¹⁰ na ūrīa wothe eekire athamaki arīa eerī a Aamori kūu irathīro rīa Rūūrī rwa Jorodani, nao nī Sihoni mūthamaki wa Heshiboni, na Ogu mūthamaki wa Bashani, ūrīa wathamakaga Ashitarothu. ¹¹ Nao athuuri atongoria aitū na andū arīa othe matūūraga būrūri witū nīmatwīrire atīrī, ‘Kuuai irio nī ūndū wa rūgendo rwanyu, mūthīi mūcemanie na andū acio, na mūmeere atīrī, “Ithuī tūrī ndungata cianyu; gīai kīrīkanīro na ithuī.”’ ¹² Irīo ici ciitū cia rīgu ciarī hiū mūthenya ūrīa tuoimire gwitū tūke kūrī inyuī. No rīu ta kīonei ūrīa ciūmīte na ikagīa mbuu. ¹³ Nacio mondo ici ciarī njerū tūgīciyūria ndibei, no rīu ta kīonei ūrīa ituīkangīte. Nacio nguo ciitū na iraatū nīkūrīte nī ūndū wa rūgendo kūraiha mūno.”

¹⁴ Nao andū a Israeli makīrora irio imwe cia andū acio, no matiigana kūhooya kīrīra kuuma harī Jehova. ¹⁵ Nake Joshua akīgīa kīrīkanīro gīa thayū nao atī areke matūūre muoyo, nao atongoria a kīungano kūu kīa andū a Israeli magīkīra ūhoro ūcio hinya na mwīhītwa.

¹⁶ Mīthenya ītatū thuutha wa kūgīa na kīrīkanīro kūu na andū acio a Gibeoni, andū a Israeli makīigua atī andū

[†] 9:7 Ahivi maarī gīkundi kīa andū arīa kīhumo kīao kīarī Mesopotamia. Andū aya nīo moīkaine ta Aamori thiīnī wa ibuku rīa Samūeli wa Keerī.

acio maahakanîte nao, na maatûûraga o hakuhî nao. ¹⁷ Nî ûndû ûcio andû a Israeli makiumagara, na mûthenya wa gatatû magîkinya matûûra-inî mao manene, na nîmo: Gibeoni, na Kefira, na Beerothu, na Kiriathu-Jearimu. ¹⁸ No andû a Israeli matiigana kûmahûûra, nî ûndû atongoria a kûngano kiao nîmehîtîte na mwîhîtwa makîgweta ga rîitwa ria Jehova Ngai wa Israeli.

Nakio kûngano kîu gîothe gîkînuguna nî ûndû wa atongoria acio, ¹⁹ no atongoria acio othe makîmacookeria atîrî, “Nîtwîhîtîte na mwîhîtwa tûkîgwtaga rîitwa ria Jehova Ngai wa Israeli, na tondû ûcio tûtingîmahutia. ²⁰ Ûrîa tûngîmeeka nî atîrî: Nî tûkûreka matûûre muoyo, nîgeetha tûtikanacookererwo nî marakara nî ûndû wa kuuna mwîhîtwa ûrîa twehîtire nî ûndû wao.” ²¹ O na ningî makîmeera atîrî, “Rekei matûûre muoyo, no matuîke a kuunaga ngû na a gûtahagîra kîrîndî gîkî gîothe gîa Israeli maaî.” Nî ûndû ûcio atongoria makîiga kîrîko kiao kûrî andû acio a Gibeoni.

²² Ningî Joshua agîita andû acio a Gibeoni akîmoo-ria atîrî, “Nî kîi gîatûmire mûtûheenie rîrîa mwoigire atîrî, ‘Tûtûûraga kûndû kûraya mûno na inyuî,’ o rîrîa mûtûûraga o gûkû gûkuhî na ithuî? ²³ Tondû ûcio nîmwagwatwo nî kîrumi, na inyuî mûtigatiga gûtuîka ndungata cia kuuna ngû na gûtahagîra nyûmba ya Ngai wakwa maaî.”

²⁴ Nao magîcookeria Joshua makîmwîra atîrî, “Ithuî ndungata ciaku nîtwerirwo o wega ûrîa Jehova Ngai waku aathire ndungata yake Musa akamûhe bûrûri üyû wothe, na atî aniine andû othe arîa matûûraga kuo mehere mbere yanyu. Nî ûndû ûcio tûgîtigîra mûno, tweciria ûrîa mûngîtûûraga, na nîkio twekire ûndû ûcio. ²⁵ Na rîrî, riû tûrî moko-inî maku. Twîke ûndû ûrîa wothe ūkuona ûrî mwega na wa kîhooto.”

²⁶ Nī ūndū ūcio Joshua akīmahonokia kuuma kūrī andū a Israeli, na matiamoragire. ²⁷ Mūthenya o ro ūcio Joshua agītua andū acio a Gibeoni oini a ngū na atahīri mūngī wa Israeli maaī, o na atahīri kīgongona kīa Jehova maaī o harīa hothe Jehova angīathuurire. Ūguo nīguo matūire nginya ūmūthī.

10

Riūa Kūrūgama

¹ Na rīrīa, Adoni-Zedeki mūthamaki wa Jerusalemu aigure atī Joshua nīarīktie gūtunyana itūūra rīa Ai na akarīananga o biū, na ageeka Ai na mūthamaki warīo o ta ūrīa ekīte itūūra rīa Jeriko na mūthamaki warīo, na atī andū a Gibeoni nīmagīte kīrīkanīro gīa thayū na Israeli na atī maatūūraga hakuhī nao-rī. ² Nake, we na andū ake makīmaka mūno nī ūndū wa ūhoro ūcio, nīgūkorwo Gibeoni rīarī itūūra inene na rīa bata, o ta rīmwe rīa matūūra marīa maakoragwo marī ma ūthamaki; na rīarī inene gūkīra Ai, o na ningī andū a rīo othe maarī njamba cia ita. ³ Nī ūndū ūcio Adoni-Zedeki mūthamaki wa Jerusalemu agītūmanīra Hohamu mūthamaki wa Hebironi, na Piramu mūthamaki wa Jaramuthu, na Jafia mūthamaki wa Lakishi, o na Debiri mūthamaki wa Egiloni, ⁴ akīmeera atīrī, “Ambatai mūūke mūndeithie kūhūūra Gibeoni, nī ūndū nīmagīte kīrīkanīro gīa thayū na Joshua na andū a Israeli.”

⁵ Nao athamaki acio atano a Aamori, nao nī athamaki a Jerusalemu, na Hebironi, na Jaramuthu, na Lakishi, na Egiloni, magīcookanīrīra hamwe. Makīambata na mbūtū ciao ciathe cia ita, nao makīambra hema ciao mang'etheire itūūra rīa Gibeoni, makīrītharīkīra.

⁶ Nao andū a Gibeoni magītūmanīra Joshua o kū Giligali kambī-inī yake, makīmwīra atīrī, “Ndūgatiganīrie

ndungata ciaku. Ambata, ūuke gūkū narua nīguo ūtūhonokie! Tūteithie nī ūndū athamaki othe a Aamori arīa matūūraga būrūri ūrīa ūrī irīma nīmacookanīrire matūūkīrīre.”*

⁷ Nī ūndū ūcio Joshua akīambata akiuma Giligali arī na ita rīake rīothe hamwe na njamba ciake cia ita iria irī hinya. ⁸ Nake Jehova akīira Joshua atīrī, “Ndūkametigīre, nī ūndū nīndīmaneanīte moko-inī maku. Gūtirī mūndū o na ūmwe wao ūkūhota gūgwītiiria.”

⁹ Thuutha wa gūthī ūtukū wothe kuumma Giligali, Joshua akīmahithūkīra o rīmwe. ¹⁰ Nake Jehova akīmarehere kīrigiicano mbere ya Israeli, nao makīmatooria o biū kūu Gibeoni. Ningī andū a Israeli makīmateng’eria na njīra ūrīa yathīite yambatīte nginya Bethi-Horoni, magīthīi makīmooragaga o nginya Azeka na Makeda. ¹¹ Hīndī īyo moragīra andū a Israeli maikūrukīte kuumma Bethi-Horoni marorete Azeka-rī, Jehova akīmagūithīria mahiga manene ma mbura kuumma igūrū, nao andū aingī makīūragwo nī mahiga macio ma mbura o na gūkīra arīa mooragītwo nī andū a Israeli na rūhiū rwa njora.

¹² Mūthenya ūrīa Jehova aaneanire Aamori kūrī a Israeli-rī, Joshua akīarīria Jehova, andū a Israeli makīguuga, akīmwīra atīrī:

“We riūa-rī, rūgama o ūguo wīhaande igūrū rīa Gibeoni,
O nawe mweri-rī, rūgama o ro ūguo wīhaande igūrū
rīa Gītuamba kīa Ajalonī.”

¹³ Nī ūndū ūcio riūa rīkīrūgama o ro ūguo,
naguo mweri ūkīrūgama,
o nginya rīrīa rūrīrī rūu rwerīhīrie harī thū ciao,
o ta ūrīa kwandīkītwo Ibuku-inī rīa Jasharu.

* 10:6 Kīrīkanīro kīrīa Joshua aagīire nakīo na andū a Gibeoni kīarī atī mangītharīkīrwo Aisraeli nīmarīmateithagia.

Riūa rīarūgamire o kūu matu-inī gatagatī na rīkīamba gūtiga gūthūa handū ha mūthenya mūgima. ¹⁴ Gūtirī kwagīa mūthenya ūngī ta ūcio mbere ūyo kana thuutha ūcio, mūthenya ūrīa Jehova aacookirie mahooya ta macio. Ti-itherū Jehova nīwe warūagīrīra andū a Israeli!

¹⁵ Nake Joshua agīcooka hamwe na andū othe a Israeli kambī-inī kūu Giligali.

Athamaki Atano a Aamori Kūūragwo

¹⁶ Na rīrī, athamaki acio atano nīmoorīte na magathīi makehitha thīinī wa ngurunga kūu Makeda. ¹⁷ Rīrīa Joshua eerirwo atī athamaki acio nīmonetwo mehithīte ngurunga-inī kūu Makeda, ¹⁸ akiuga atīrī, “Garagariai mahiga manene mūhinge mūromo wa ngurunga ūyo na mūige arangīri ho. ¹⁹ No inyuī mūtigatithie. Teng’eriai thū cianyu, mūcitharīkīre mūcirutītie na thuutha, na mūtikareke itoonye matūūra macio manene, nīgūkorwo Jehova Ngai wanyu nīacineanīte moko-inī manyu.”

²⁰ Nī ūndū ūcio Joshua hamwe na andū a Israeli makī-maniina biū, hakuhī kwage mūndū o na ūmwe ūgūtigara, no anini arīa maatigarire nīmahotire kūrīra matūūra mao manene marīa maarī mairigīre. ²¹ Mbūtū yothe ya ita īgīcooka kambī kūrī Joshua o kūu Makeda na thayū, na gūtirī mūndū o na ūmwe wacookire kwaria kiugo gīa gūkīrīra andū a Israeli.

²² Joshua agīcooka akiuga atīrī, “Hingūrai mūromo wa ngurunga-inī na mūndehere athamaki acio atano.” ²³ Nī ūndū ūcio magīka o ūguo, makīruta athamaki acio atano kuuma ngurunga-inī, na nīo athamaki a Jerusalemu, na Hebironi, na Jaramuthu, na Lakishi o na Egiloni. ²⁴ Athamaki acio marīkia kūrehwo harī Joshua, agīta andū othe a Israeli na akīira anene a ita arīa mathīfte nake atīrī, “Ūkai haha, mūkinye athamaki aya ngingo.” Nī ūndū ūcio makiumīra, magīkinya athamaki acio ngingo.

²⁵ Joshua akīmeera atīrī, “Mūtigetigīre kana mūkue ngoro. Gīai na hinya na mūmīrīrie. Üū nīguo Jehova arīkaga thū cianyu ciothe iria mūrīrūaga nacio.” ²⁶ Nake Joshua akīringa athamaki acio akīmooraga, agīcooka akīmacuuria igūrū rīa mītī ītano, nao magītinda macunjurīte mītī-inī īyo nginya hwaī-inī.

²⁷ Riūa rīgīthūa-rī, Joshua agīathana, nayo mīrī ya andū acio īgīcuurūrio kuuma mītī-inī, īgīkio ngurunga īrīa mee hīthīte; na hau mūromo-inī wa ngurunga īyo hakīigwo mahiga manene mūno, namo matūire ho o na ūmūthī.

²⁸ Mūthenya ūcio, Joshua agītunyana itūūra rīa Makeda; akīniina mūthamaki na itūūra rīu na rūhiū rwa njora, na akīniina andū othe arīa maarī thīinī warīo biū. Ndaatigirie mūndū o na ūmwe arī muoyo; na agīka mūthamaki wa Makeda o ta ūrīa eekire mūthamaki wa Jeriko.

Gūtoorio kwa Matūūra ma Mwena wa Gūthini

²⁹ Ningī Joshua na Isiraeli rīothe arīa maarī hamwe nake makiuma kūu Makeda magīthī nginya itūūra rīa Libina na makīrītharīkīra. ³⁰ Nake Jehova akīneana itūūra rīu o narīo na mūthamaki warīo moko-inī ma andū a Isiraeli. Nake Joshua akīniina itūūra rīu na andū arīa maarī kuo na rūhiū rwa njora. Ndaigana gūtigia mūndū o na ūmwe thīinī warīo arī muoyo. Nake agīka mūthamaki warīo o ta ūrīa eekire mūthamaki wa Jeriko.

³¹ Ningī Joshua na Isiraeli othe arīa maarī hamwe nake makiuma kūu Libina magīthī nginya Lakishi; makīrīng'etherā, makīrītharīkīra. ³² Nake Jehova akīneana Lakishi kūrī Isiraeli, nake Joshua akīrītunyana mūthenya wa keerī. Itūūra rīu akīrīniina na rūhiū rwa njora o hamwe na andū othe arīa maarī thīinī warīo, o ta ūrīa eekire Libina. ³³ O hīndī īyo, nake Horamu

mūthamaki wa Gezeri nīokīte gūteithia Lakishi, no Joshua akīmūhoota hamwe na mbūtū yake, o nginya gūkīaga mūndū watigarire muoyo.

³⁴ Ningī Joshua na Israeli othe arīa maarī hamwe nake makiuma kūu Lakishi magīthīi nginya Egiloni; makīrīng'ethera makīrītharīkīra. ³⁵ Nao magītunyana itūūra rīu mūthenya o ro ūcio, na makīrīniina biū na rūhiū rwa njora, na makīnīina andū othe arīa maarī thīinī warīo, o ta ūrīa meekīte Lakishi.

³⁶ Ningī Joshua na Israeli othe arīa maarī hamwe nake, makīambata kuuma Egiloni magīthīi nginya Hebironi, makīrītharīkīra. ³⁷ Magītunyana itūūra rīu, na makīrīniina na rūhiū rwa njora hamwe na mūthamaki warīo, na tūtūūra twarīo, na arīa othe maarī thīinī watuo. Matiatigirie mūndū o na ūmwe arī muoyo. Nao makīrīananga biū hamwe na arīa othe maarī thīinī warīo, o ta ūrīa meekīte Egiloni.

³⁸ Ningī Joshua na Israeli othe arīa maarī nake makīhūndūka, magītharīkīra Debiri. ³⁹ Magītunyana itūūra rīu, na mūthamaki warīo, na tūtūūra twarīo, makīmaniina na rūhiū rwa njora. Makīananga arīa maarī thīinī warīo biū. Matiatigirie mūndū o na ūmwe arī muoyo. Nao magīka Debiri na mūthamaki warīo o ta ūrīa meekīte Libina na mūthamaki warīo, na noguo meekīte Hebironi.

⁴⁰ Nī ūndū ūcio Joshua agītooria mwena ūcio wothe, naguo būrūri ūrīa ūrī irīma, o na Negevu, na ituambainī cia irīma cia mwena wa ithūiro, o na kūu ciikūrūko-inī cia irīma, hamwe na athamaki othe akuo. Ndaatigirie mūndū o na ūmwe arī muoyo. Nīanangire arīa othe maarī na mīhūmū, o ta ūrīa Jehova, Ngai wa Israeli aathanīte.

⁴¹ Joshua akīmatooria kuuma Kadeshi-Barinea nginya Gaza na kuuma mwena ūcio wothe wa Gosheni[†] nginya

[†] 10:41 Būrūri ūyū wa Gosheni tiguo ūrīa watūūragwo nī andū a Israeli hakuhī na Rūūrī rwa Nili.

Gibeoni. ⁴² Athamaki acio othe hamwe na mabūrūri mao-rī, Joshua aamahootire na itharīkīra rīmwe, nī ūndū Jehova, Ngai wa Israeli nīwe warūagīrīra Israeli.

⁴³ Nake Joshua agīcooka hamwe na andū othe a Israeli kambī-inī kūu Giligali.

11

Athamaki a Mwena wa Gathigathini Kūhootwo

¹ Na rīrī, rīrīa Jabini mūthamaki wa Hazoru aiguire ūhoro wa maūndū macio, agītūma ūhoro kūrī Jobabu mūthamaki wa Madoni, kūrī athamaki a Shimuroni na Akishafu, ² o na kūrī athamaki a mwena wa gathigathini arīa maarī irīma-inī, o kūu Araba mwena wa gūthini wa Kinerethu, o na ituamba cia mwena wa ithūiro, o na kūu Nafothu-Dori mwena wa ithūiro; ³ na kūrī Akaanani arīa matūire mwena wa irathīro na wa ithūiro; na kūrī Aamori, na Ahiti, na Aperizi, na Ajebusi o kūu būrūri ūcio wa irīma; o na kūrī Ahivi kūu mūhuro wa Herimoni rūgongo rwa Mizipa. ⁴ Nao magīuka na mbūtū ciao ciathe cia ita, na gīkundi kīnene kīa mbarathi na ngaari cia ita, maarī mbūtū nene mūno, makaingīha o ta mūthanga ūrīa ūrī hūgūrūrū-inī cia iria. ⁵ Athamaki acio othe magīturaniira mbūtū ciao, na makīamba kambī hamwe gūkuhī na maaī ma Meromu, nīgeetha mahūrane na Israeli.

⁶ Nake Jehova akīira Joshua atīrī, “Ndūkametigīre, tondū rūciū ihinda ta riīrī nīngamaneana othe kūrī Israeli, moragītwo. Mügaatinia mbarathi ciao mītari ithue, na mūcine ngaari ciao cia ita na mwaki.”

⁷ Nī ūndū ūcio Joshua na mbūtū yake yothe ya ita, makīmakorerera o rīmwe kūu maaī ma Meromu, makīmatharīkīra, ⁸ nake Jehova akīmaneana moko-inī ma Israeli. Nao makīmahoota makīmaingatithia o nginya Sidoni ūrīa Nene, makīmakinyia Misirefotu-Aimu, o na makīmakinyia Gītuamba kīa Mizipa kīrīa kīrī mwena wa

irathīro, o nginya hakīaga mūndū watigirwo arī muoyo.

⁹ Joshua akīmeeka o ta ūrīa Jehova aathanīte: Agītinia mbarathi ciao mītari, na agīcina ngaari ciao cia ita na mwaki.

¹⁰ Ningī Joshua akīhūndūka na agītunyana itūūra rīa Hazoru na akīruga mūthamaki warīo na rūhiū rwa njora. (Hazoru nīrīo rīarī itūūra inene mothamaki-inī macio). ¹¹ Nao makīruga andū arīa othe maarī kuo na rūhiū rwa njora. Makīmaniina biū na matiigana gūtigia kīndū o na kīmwe kīarī na mīhūmū, nake agīcina Hazoru na mwaki.

¹² Nake Joshua agītunyana matūūra macio mothe ma ūthamaki na athamaki a mo, na akīmooraga na rūhiū rwa njora. Akīmaniina biū, o ta ūrīa Musa ndungata ya Jehova aathanīte. ¹³ No rīrī, Israeli matiigana gūcina itūūra o na rīmwe rīa marīa maakītwo ihumbu-inī, o tiga itūūra rīa Hazoru, rīrīa Joshua aacinire. ¹⁴ Andū a Israeli nīmekuuīire indo ciothe iria maatahire, na mahiū ma matūūra macio, no makīruga andū othe na rūhiū rwa njora o nginya makīmaniina biū, na matiigana gūtiga mūndū o na ūmwe warī na mīhūmū. ¹⁵ O ta ūrīa Jehova aathire ndungata yake Musa-rī, ūguo noguo nake Musa aathire Joshua; nake Joshua agīka o ta ūguo; gūtirī ūndū o na ūmwe atekire wa maūndū marīa Jehova aathīte Musa mekwo.

¹⁶ Nī ūndū ūcio Joshua agītunyana būrūri ūcio wothe: nīguo būrūri ūrīa ūrī irīma, na būrūri wothe wa Negevu, na mwena wa Gosheni wothe, na ituamba cia irīma cia mwena wa ithūiro, na būrūri wa Araba, na irīma cia kū Israeli o na ituamba ciacio, ¹⁷ na kuuma kīrīma kīa Halaku, kīrīa kīroretē mwena wa Seiru, nginya Baali-Gadi kū Gītuamba kīa Lebanonī mūhuro wā kīrīma kīa Herimoni. Akīnyiita athamaki ao othe, na akīmahūūra, akīmooraga. ¹⁸ Joshua nīarūire mbaara na athamaki acio othe ihinda iraaya. ¹⁹ Na tiga o Ahivi arīa maatūūraga

Gibeoni, gütirī itūūra inene o na rīmwe rīagīre kīrīkanīro gīa thayū na andū a Israeli, nao andū a Israeli magītunyana matūūra macio mothe na ūndū wa kūrūa mbaara nao. ²⁰ Nīgūkorwo nī Jehova we mwene watūmire, momie ngoro ciao nīguo makarūe mbaara na andū a Israeli, nīgeetha amaniine biū, amaniine o kūmaniina atekū-maiquīra tha, o ta ūrīa Jehova aathīte Musa.

²¹ O hīndī ūyo Joshua agīthīi akīniina andū a Anaki kuuma būrūri ūrīa ūrī irīma: kuuma Hebironi, na Debiri na Anabu, na kuuma būrūri wothe ūrīa wa irīma wa Juda, na kuuma būrūri wothe ūrīa wa irīma wa Israeli. Joshua akīmaniina biū hamwe na matūūra mao. ²² Na gütirī mūndū o na ūmwe wa Anaki būrūri ūcio wa Israeli; no itūūra rīa Gaza, na rīa Gathu, na rīa Ashidodi nī gwatigarire andū amwe ao. ²³ Nī ūndū ūcio Joshua agītunyana būrūri ūcio wothe, o ta ūrīa Jehova aathīte Musa, nake akiūhe andū a Israeli ūtuīke igai rīao na ūgaywo kūringana na ūrīa mīhīrīga yagayanītio.

Naguo būrūri ūkīhoorera, gūkīaga mbaara.

12

Mūtaratara wa Athamaki arīa Maahootirwo

¹ Na rīrī, aya nīo athamaki a būrūri arīa maahootirwo nī andū a Israeli na makīnyiitīra būrūri wao wa mwena wa irathīro mūrīmo ūcio ūngī wa Jorodani, kuuma mūkuru wa Rūūi rwa Arinoni nginya kīrima kīa Herimoni, o hamwe na mwena wothe wa irathīro wa Araba:

² Athamaki acio nī Sihoni wa Aamori, ūrīa wathamakaga Heshiboni. Aathanaga kuuma itūūra rīa Aroeri rīrī ūrī ūteere-inī rwa mūkuru wa Arinoni, o na kuuma itūūra ūrī ūrī ūteere-inī rwa Jaboku, ūrī ūrī ūteere-inī wa Aamoni. ³ O na

nñathanaga mwena wa irathĩro wa Araba, kuuma Iria rĩa Kinerethu nginya iria rĩa Araba (nĩrĩo Iria rĩa Cumbi), nginya Bethi-Jeshimothu, na ningĩ gũthiĩ na mwena wa gũthini agakinya mûhuro wa kianda kĩa iharuruka cia Pisiga.

⁴ Ningĩ andū a Isiraeli magitunyana bûrûri wa Ogu mûthamaki wa Bashani,

ümwe wa matigari ma andū a Refaimu arĩa maatûrûga kũu Ashitarothu na Edirei. ⁵ Aathanaga Kîrîma kĩa Herimoni, na Saleka, na Bashani guothe, o nginya mûhaka-ini wa andū a Geshuru, na wa Maaka, na nuthu ya Gileadi o nginya mûhaka-ini wao na Sihoni mûthamaki wa Heshiboni.

⁶ Musa ndungata ya Jehova hamwe na andū a Isiraeli nîmamatooririe. Nake Musa ndungata ya Jehova akîheana bûrûri wao kûrî andū a Rubeni, na a Gadi, na nuthu ya mûhîrîga wa Manase, gûtuîke igai rĩao.

⁷ Acio nîo athamaki a bûrûri ūrĩa Joshua na andū a Isiraeli maatooririe kũu mwena wa ithûrî wa Rûrû wa Jorodani, kuuma Baali-Gadi, Gîtuamba-ini kĩa Lebanoni, nginya Kîrîma kĩa Halaku, kîrîa kîrorete na mwena wa Seiru (mabûrûri mao nîmaheanîtwo nî Joshua kûrî mîhîrîga ya Isiraeli matuîke magai mao kûringana na ūrĩa mîhîrîga yao yagayanîtio, ⁸ bûrûri ūrĩa ūrî irîma, na ituamba cia mwena wa ithûrî, na Araba, na kûrîa kûrî ciikûrûko cia irîma, na kûrî werû-ini, o na Negevu, nî mo mabûrûri ma Ahiti, na Aamori, na Akaanani, na Aperizi, na Ahivi, na Ajebusi):

⁹ mûthamaki wa Jeriko, ümwe,

na mûthamaki wa Ai (hakuhî na Betheli), ümwe,

¹⁰ na mûthamaki wa Jerusalemu, ümwe,

na mūthamaki wa Hebironi, ūmwe,
¹¹ na mūthamaki wa Jaramuthu, ūmwe,
 na mūthamaki wa Lakishi, ūmwe,
¹² na mūthamaki wa Egiloni, ūmwe,
 na mūthamaki wa Gezeri, ūmwe,
¹³ na mūthamaki wa Debiri, ūmwe,
 na mūthamaki wa Gederi, ūmwe,
¹⁴ na mūthamaki wa Horoma, ūmwe,
 na mūthamaki wa Aradi, ūmwe,
¹⁵ na mūthamaki wa Libina, ūmwe,
 na mūthamaki wa Adulamu, ūmwe,
¹⁶ na mūthamaki wa Makeda, ūmwe,
 na mūthamaki wa Betheli, ūmwe,
¹⁷ na mūthamaki wa Tapua, ūmwe,
 na mūthamaki wa Heferi, ūmwe,
¹⁸ na mūthamaki wa Afeku, ūmwe,
 na mūthamaki wa Lasharoni, ūmwe,
¹⁹ na mūthamaki wa Madoni, ūmwe,
 na mūthamaki wa Hazoru, ūmwe,
²⁰ na mūthamaki wa Shimuroni Meroni, ūmwe,
 na mūthamaki wa Akishafu, ūmwe,
²¹ na mūthamaki wa Taanaka, ūmwe,
 na mūthamaki wa Megido, ūmwe,
²² na mūthamaki wa Kedeshi, ūmwe,
 na mūthamaki wa Jokineamu itūūra rī kūu Karimeli,
 ūmwe,
²³ na mūthamaki wa Dori (kūu Nafothu-Dori), ūmwe,
 na mūthamaki wa Goimu kūu Giligali, ūmwe,
²⁴ na mūthamaki wa Tiriza, ūmwe;
 athamaki acio othe maarī mīrongo ītatū na ūmwe.

¹ Na rīrī, rīrīa Joshua aarī mündū mūkūrū na mīaka yake īkaingīha-rī, Jehova akīmwīra atīrī, “Urī mūkūrū mūno,* na no gūtigarīte būrūri mūnene mūno wa kwīgwatīrwo ūtuīke wanyu.

² “Uyū nīguo būrūri ūrīa ūtigarīte: nī ng’ongo ciathe cia Afilisti na cia Ageshuru: ³ kuumma Rūūrī rwa Shihoru mwena wa irathīro wa būrūri wa Misiri, o nginya būrūri wa Ekironi ūrīa ūrī mwena wa gathigathini, ūrīa wonagwo ūrī būrūri wa Akaanani (nīguo būrūri wa aathani arīa atano a Afilisti arīa maathanaga kū Gaza, na Ashidodi, na Ashikeloni, na Gathu, na Ekironi, nīguo būrūri wa Aavimu); ⁴ kuumma gūthini, būrūri wothe wa andū a Kaanani, kuumma Ara kwa Asidoni gūthīi nginya Afeku, rūgongo rwa Aamori, ⁵ na būrūri wa a Gebali; na Lebanoni guothe nginya mwena wa irathīro, kuumma Baali-Gadi mūhuro wa kīrīma kīa Herimoni nginya Lebo-Hamathu.

⁶ “Andū othe arīa matūūraga būrūri ūrīa ūrī irīma kuumma Lebanoni nginya Misirefothu-Maimu, na nīo Asidoni othe, nī nīi ngaamaingata mehere mbere ya andū a Israeli. Nawe ūtigīrīre nīwagaīra Israeli būrūri ūcio ūtuīke igai rīao o ta ūrīa ngwathīte, ⁷ na ūugae ūtuīke igai harī mīhīrīga īyo kenda, hamwe na nuthu ya mūhīrīga wa Manase.”

Kūgaywo kwa Būrūri wa Mwena wa Irathīro rīa Jorodani

⁸ Nuthu īyo īngī ya andū a mūhīrīga wa Manase, na wa Rubeni na wa Gadi nīmarīkītie kwamūkīra igai rīrīa Musa

* 13:1 Ihinda-inī rīrī Joshua aarī na ūkūrū wa gatagatī ka mīaka 90 na 100, nake Kalebu aarī wa mīaka 85.

aamaheete kūu mwena wa irathīro rīa Rūūī rwa Jorodani,
ta ūrīa we Musa ndungata ya Jehova aamaheete.

⁹ Naguo mūhaka ūcio woimīte Aroeri rūteere-inī rwa mūkuru wa Arinoni, na kuuma itūūra rīrīa rīarī gatagatī ka mūkuru ūcio, hamwe na werū ūrīa mūtūūgīru kūu Medeba, nginya o Diboni, ¹⁰ na matūūra mothe ma Sihoni mūthamaki wa Aamori, ūrīa wathamakaga Heshiboni, nginya o mūhaka wa Aamoni. ¹¹ Ningī ūgakinya Gileadi, būrūri wa andū a Geshuru na Maaka, o na kīrima kīa Herimoni guothe, na Bashani guothe, o nginya Saleka, ¹² ūguo nī kuuga ūthamaki wothe wa Ogu kūu Bashani, ūrīa waathanaga Ashitarothu na Edirei, nake ūcio nīwe warī wa mūico wa matigari ma Arefaimu. Musa nīamatooretie na agataha būrūri wao. ¹³ No rīrī, andū a Isiraeli matiigana kūingata andū a Geshuru na Maaka; nī ūndū ūcio matūūraga hamwe na andū a Isiraeli nginya ūmūthī.

¹⁴ No ndaigana kūhe Alawii igai, kuona atī maruta mothe ma njino marīa maarutagīrwo Jehova, Ngai wa Isiraeli, nīmo maarī igai rīao, o ta ūrīa aamerīire.

¹⁵ Nake Musa akīgaīra mūhīrīga wa Rubeni, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarī:

¹⁶ Būrūri ūrīa uumīte Aroeri rūteere-inī rwa mūkuru wa Arinoni, na kuuma itūūra rīrīa rīarī gatagatī ka mūkuru ūcio, na kūrīa guothe gūtūūgīru kūhītūka Medeba, ¹⁷ nginya Heshiboni na matūūra marīo marīa maarī werū-inī ūcio mūtūūgīru, na nīmo Diboni, na Bamothu Baali, na Bethi-Baali-Meoni, na ¹⁸ Jahazu, na Kedemothu, na Mefaathu, na ¹⁹ Kiriathaimu, na Sibima,

na Zerethu-Shaharu rīrīa rīrī kīrima igūrū kīriā kīarī kūu gītuamba kīu, ²⁰ na Bethi-Peoru, na iharūrūka cia Pisiga, na Bethi-Jeshimothu, ²¹ o na matūūra mothe marīa maarī werū-inī ūcio mūtūūgīru o hamwe na ūthamaki wothe wa Sihoni mūthamaki wa Aamori, ūrīa waathanaga Heshiboni. Musa nīamūtooretie na agatooria anene a Midiani, na Evi, nao nī Rekemu, na Zuru, na Huri, na Reba, anene maanyiitanīte na Sihoni arīa maatūire būrūri ūcio. ²² Hamwe na arīa mooragīirwo mbaara-inī, andū a Israeli nīmooragīte Balamu mūrū wa Beori ūrīa warī mūragūri na rūhiū rwa njora. ²³ Mūhaka wa mūhīrīga wa Rubeni warī hūgūrūrū-inī cia Rūūi rwa Jorodani. Matūūra macio hamwe na tūtūūra twamo nīmo maarī igai rīa mūhīrīga wa Rubeni, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatariī.

²⁴ Ūyū nīguo būrūri ūrīa Musa aaheete mūhīrīga wa Gadi, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatariī:

²⁵ Nī būrūri wa Jazeri, na matūūra mothe ma Gileadi, na nuthu ya būrūri wa andū a Amoni o nginya Aroeri, gūkuhī na Raba; ²⁶ na kuuma Heshiboni nginya Ramathu-Mizipe na Betonimu, na kuuma Mahanaimu o nginya būrūri wa Debiri; ²⁷ na kūu gītuamba-inī, na Bethi-Haramu, na Bethi-Nimira, na Sukothu, na Zafoni hamwe na kūu kūngī gwathanagwo nī Sihoni mūthamaki wa Heshiboni (mwena wa irathīro wa Rūūi rwa Jorodani, būrūri ūrīa ūkinyīte mūthia-inī wa Iria rīa Kinerethu). ²⁸ Matūūra macio hamwe na tūtūūra twamo nīmo maatuīkire igai rīa mūhīrīga wa Gadi, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatariī.

²⁹ Ūyū nīguo būrūri ūrīa Musa aaheete nuthu ya mūhīrīga

wa Manase, ūguo nī kuuga nuthu ya nyūmba ya njiaro cia Manase, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatariī:

³⁰ Nī būrūri ūrīa uumīte o Mahanaimu, hamwe na Bashani guothe, kūrīa guothe gwathanagwo nī Ogu mūthamaki wa Bashani, o na matūūra mothe ma Jairu kūu Bashani, namo mothe nī matūūra mīrongo ītandatū, ³¹ nuthu ya Gileadi, na Ashitarothu na Edirei (matūūra ma mūthamaki ma Ogu marīa maarī kūu Bashani). Kūu nīkuo kwarī kwa njiaro cia Makiru mūrū wa Manase, ūguo nī kuuga nuthu ya ariū a Makiru, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatariī.

³² Rīrī nīrīo igai rīrīa Musa aaheanīte hīndī īrīa aarī kūu werū-inī wa Amoabi mūrīmo wa Rūūī rwa Jorodani, mwena wa irathīro wa Jeriko. ³³ No rīrī, mūhīrīga wa Lawi ndwaheirwo igai nī Musa; Jehova, Ngai wa Israeli, nīwe igai rīao, o ta ūrīa aamerīire.

14

Kūgawo kwa Būrūri wa Mwena wa Ithūīro rīa Rūūī rwa Jorodani

¹ Maya nīmo mabūrūri marīa andū a Israeli maheirwo matuīke igai rīao būrūri-inī wa Kaanani, ūrīa Eleazaru mūthīnjīri-Ngai,* na Joshua mūrū wa Nuni, na atongoria a mbarī cia mīhīrīga ya Israeli maamagaīire. ² Magai mao maagairwo na njīra ya gūcuukīra mītī kūrī o mīhīrīga īyo kenda na nuthu, o ta ūrīa Jehova aathīte Musa, ³ nīgūkorwo Musa nīaheete mīhīrīga īrī na nuthu igai rīao mwena wa irathīro wa Rūūī rwa Jorodani. No rīrī, ndaaheete Alawii igai hamwe na andū acio angī, ⁴ nīgūkorwo ariū a Jusufu nīmatuīkīte mīhīrīga īrī, nīyo

* 14:1 Eliazaru aarī mūrū wa Harūni.

mūhīrīga wa Manase, na wa Efiraimu.[†] Alawii matiigana kūgaīrwo ithaka tiga o matūūra ma gūtūūra, na ithaka iria ciarigiicīirie matūūra macio cia kūrīithagia ndūūru ciao cia mbūri na ng'ombe. ⁵ Nī ūndū ūcio andū a Isiraeli makīgayania būrūri ūcio o ta ūrīa Jehova aathīte Musa.

Kalebu Kūheo Hebironi

⁶ Na rīrī, andū a mūhīrīga wa Juda magīthiī kūrī Joshua kū Giligali, nake Kalebu mūrū wa Jefune ūrīa Mūkenizi akīmwīra atīrī, “Wee nīūū ūhoro ūrīa Jehova eerire Musa mūndū wa Ngai ūkonī niī nawe tūrī kūu Kadeshi-Barinea. ⁷ Niī ndaarī na ūkūrū wa mīaka mīrongo īna hīndī ūrīa Musa ndungata ya Jehova aandūmire kuuma Kadeshi-Barinea thiī ngathigaane būrūri ūcio. Nīndamūcookeirie ūhoro o ta ūrīa warī ngoro-inī yakwa, ⁸ no rīrī, ariū a ithe witū arīa twaambatanītie nao nīmatūmire ngoro cia andū ciyūrwo nī guoya. No o na kūrī ūguo-rī, niī nī ndarūmīrīire Jehova Ngai wakwa na ngoro yakwa yothe. ⁹ Nī ūndū ūcio, Musa akīihīta na mwīhītwa mūthenya o ro ūcio akīnjīra atīrī, ‘Ti-itherū būrūri ūcio makinya maku marakinyangire ūgaatuīka igai rīaku na rīa ciana ciaku nginya tene, nī ūndū nīrūmīrīire Jehova Ngai wakwa na ngoro yaku yothe.’

¹⁰ “Na rīrī, o ta ūrīa Jehova eranīire nīageeka-rī, nīandūūrītie muoyo mīaka mīrongo īna na ītano kuuma hīndī ūrīa aarīirie Musa akīmūhe ūhoro ūcio, hīndī īyo yothe Isiraeli moorūūraga werū-inī. Na rīrī, ndī haha ūmūthī, ndī na ūkūrū wa mīaka mīrongo īnana na ītano! ¹¹ Ndī na hinya ūmūthī o ta ūrīa ndarī naguo mūthenya ūrīa Musa aandūmire; ndī na hinya wa gūthīī mbaara-inī o ta ūrīa ndaarī naguo hīndī īyo, hinya wa gūthīī rūgendo

[†] 14:4 Jakubu nīoire Manase na Efiraimu, ciana cia Jusufu, na akīmatua ciana ciake (Kīam 48:5); ūndū ūyū nīguo watūmire Jakubu amagaīre igai ta ciana ciake.

kana wa kūinūka mūciī. ¹² Tondū ūcio rīu kīhe būrūri ūyū wa irīma, o ūrīa Jehova aaririe ūhoro waguo mūthenya ūcio. Wee mwene nīwaiguire mūthenya ūcio atī andū a Anaki maarī kūndū kūu, namo matūūra mao maarī manene na makairigirwo na hinya mūno, na rīrī, Jehova angīkorwo hamwe na nīi andeithie-rī, nīngūmaingata o ta ūrīa oigire.”

¹³ Nake Joshua agīkīrathima Kalebu mūrū wa Jefune, na akīmūhe Hebironi gūtuīke igai rīake. ¹⁴ Nī ūndū ūcio Hebironi gūtūūire kūrī gwa Kalebu mūrū wa Jefune ūcio Mūkenizi kuuma hīndī īyo, nī ūndū nīarūmīrīire Jehova Ngai wa Israeli na ngoro yake yothe. ¹⁵ (Hebironi gwetagwo Kiriathu-Ariba nī ūndū ghetanītio na Ariba, ūrīa warī mūndū mūnene mūno gūkīra arīa angī othe thīnī wa andū a Anaki).

Naguo būrūri ūkīhoorera, gūkīaga mbaara.

15

Igai rīa Juda

¹ Naguo būrūri ūrīa wagaīirwo mūhīrīga wa Juda, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarīī, wakinyīte o mūhaka-inī wa būrūri wa Edomu, o na ūgakinya werū-inī wa Zini gīturi-inī kīa mwena ūcio wa gūthini.

² Mūhaka wao wa mwena wa gūthini wambīrīire gīcōngoco-inī kīa mwena wa gūthini kīa Iria rīa Cumbī,

³ mūhaka ūcio ūkahītūkīra mwena wa gūthini wa Mwanya wa Akirabimu, ūgathiī na mbere o nginya Zini, na ūkambatīrīra na mwena wa gūthini wa Kadeshi-Barinea. Ningī ūgathiī wīgīritanītie na Hezironi, ūkambata ūgakinya Adari, ningī ūkarigiicūka ūgakinya Karika. ⁴ Ningī wacookete ūgathiī o ro ūguo nginya Azimoni, ūkoimīrīra karūū ka būrūri wa Misiri,

ūkarīkīrīria iria-inī. Ūyū nīguo mūhaka wao wa mwena wa gūthini.

⁵ Mūhaka wa mwena wa irathīro warī Iria rīa Cumbī nginya mūthia wa Rūūi rwa Jorodani.

Naguo mūhaka wa mwena wa gathigathini wambīriie gīcogoco-inī kīa iria mūthia-inī wa Rūūi rwa Jorodani, ⁶ ūkambatīrīra nginya Bethi-Hogila, na ūgathiī ūhītūkīire mwena wa gathigathini wa Bethi-Araba, na ūkambata ūgakinya Ihiga-inī rīa Bohani mūrū wa Rubeni. ⁷ Ningī mūhaka ūcio wacookete ūkambata nginya Debiri uumīte Gītuamba kīa Akori, ūgacooka ūkerekera gathigathini o nginya itūūra-inī rīa Giligali, rīrīa rīang'ethanīire na Mwanya wa Adumimu, mwena wa gūthini wa mūkuru ūcio. Wacookete ūgathiī na mbere ūgakinya maaī-inī ma Eni-Shemeshu, na ūkoimīrīra o kūu Eni-Rogeli. ⁸ Ningī ūkambatania na Gītuamba kīa Beni-Hinomu ūikūrūkanītie na kīharūrūka kīa mwena wa gūthini wa itūūra inene rīa Mūjebusi (na nīrīo Jerusalemu). Kuuma hau ūkambata nginya gacūmbīrī ga karīma karīa karī mwena wa ithūīro wa Gītuamba kīa Hinomu o kūu mūthia wa gathigathini wa Gītuamba kīa Refaimu. ⁹ Kuuma gacūmbīrī ga karīma mūhaka ūcio werekeire gīthima kīa maaī ma Nefitoa, ūkiumīrīra matūūra-inī ma kīrima kīa Efironi, na ūgaikūrūka ūgakinya Baala (na nokuo Kiriathu-Jearimu). ¹⁰ Ningī mūhaka ūcio ūkarigiicūka na mwena wa ithūīro uumīte Baala ūgakinya Kīrima kīa Seiru, ūgacooka ūgaaiakūrūkania na kīharūrūka kīa mwena wa gathigathini wa kīrima gīa Jearimu (nīkīo Kesaloni), ūgathiī na mbere ūikūrūkīte nginya Bethi-Shemeshu, na ūgakīra nginya Timina. ¹¹ Ningī mūhaka ūcio ūkoima hau, ūgathiī nginya kīharūrūka-inī kīa mwena wa gathigathini wa Ekironi, ūkehiūria

werekeire Shikeroni, ūkahitūka, ūgathii kīrīma-inī kīa Baala, na ūgakinya Jabuneeli. Mūhaka ūcio wathirīre o iria-inī.

¹² Naguo mūhaka wa mwena wa ithūiro wegiritanītie na hūgūrūrū cia Iria rīrīa Inene.

Iyo nīyo mīhaka ūrīa yathiūrūrūkīrie andū a mūhīrīga wa Juda, o ta ūrīa mbarī ciao ciatarīi.

¹³ O ta ūrīa Jehova aamwathīte-rī, Joshua nīaheire Kalebu wa Jefune igai thīinī wa mūhīrīga wa Juda, akīheo Kiriathu-Ariba, na nokuo Hebironi. (Ariba nīwe warī ithe wa Anaki). ¹⁴ Nake Kalebu akīingata Anaki arīa atatū kuuma Hebironi, nīo Sheshai, na Ahimani, na Talimai, arīa njiaro cia Anaki. ¹⁵ Ningī agīcooka agīthīi kūrūna na andū arīa maatūrūraga itūura inene rīa Debiri (kūrīa tene gwetagwo Kiriathu-Sefari.) ¹⁶ Nake Kalebu akiuga atīrī, “Mūndū ūrīa ugūtharīkīra na atunyane Kiriathu-Sefari, ūcio nīwe ngūhe mwarī wakwa Akisa, amūhikie.” ¹⁷ Nake Othinieli mūrū wa Kenazu, mūrū wa ithe na Kalebu, nīwe watunyanire itūura rīu; nī ūndū ūcio Kalebu akīmūhe mwarī Akisa atuīke mūtumia wake.

¹⁸ Mūthenya ūmwe rīrīa Akisa aathiire kūrī Othinieli-rī, akīringīrīria Akisa ahooe mūgūnda kūrī ithe Kalebu. Aarīkia kuuma igūrū rīa ndigiri yake, Kalebu akīmūuria atīrī, “Ūkwenda ngwikīre atīa?”

¹⁹ Nake akīmūcookeria atīrī, “Ndagūthaitha ūndathime. Tondū nīūūheete būrūri wa Negevu, he ithima cia maaī o nacio.” Nī ūndū ūcio Kalebu akīmūhe ithima cia mwena wa rūgongo na cia mwena wa kīanda.

²⁰ Rīrīrī nīrīo igai rīa mūhīrīga wa Juda, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarīi.

²¹ Matūūra marīa maarī mūthia wa gūthini ma mūhīrīga wa Juda thīnī wa Negevu kwerekera mūhaka wa Edomu maarī maya:

Kabizeeli, na Ederi, na Jaguri, ²² na Kina, na Dimona, na Adada, ²³ na Kedeshi, na Hazoru, na Ithinani, ²⁴ na Zifu, na Telemu, na Bealothu, ²⁵ na Hazoru-Hadata, na Keriothu-Hezironi (na norīo Hazoru), ²⁶ na Amamu, na Shema, na Molada, ²⁷ na Hazoru-Gada, na Heshimon, na Bethi-Peletu, ²⁸ na Hazoru-Shuali, na Birishiba, na Biziothia, ²⁹ na Baala, na Iimu, na Ezemu, ³⁰ na Elitoladi, na Chesili, na Horoma, ³¹ na Zikilagi, na Madimana, na Sanisana, ³² na Lebaothu, na Shilihimu, na Aini, na Rimoni; mothe nī matūūra mīrongo īrī na kenda na tūtūūra twamo.

³³ Namo matūūra marīa maarī ituamba-inī cia irīma cia mwena wa ithūiro:

maarī Eshitaoli, na Zora, na Ashina, ³⁴ na Zanoa, na Eni-Ganimu, na Tapua, na Enamu, ³⁵ na Jaramuthu, na Adulamu, na Soko, na Azeka, ³⁶ na Shaaraimu, na Adithaimu, na Gedera (kana Gederothaimu); mothe maarī matūūra ikūmi na mana na tūtūūra twamo.

³⁷ Zenani, na Hadasha, na Migidali-Gadi, ³⁸ na Dilani, na Mizipe, na Jokitheeli, ³⁹ na Lakishi, na Bozikathu, na Egiloni, ⁴⁰ na Kaboni, na Lahamasu, na Kitilishu, ⁴¹ na Gederothu, na Bethi-Dagoni, na Naama, na Makeda; mothe maarī matūūra ikūmi na matandatū na tūtūūra twamo.

⁴² na Libina, na Etheri, na Ashani, ⁴³ na Ifita, na Ashina, na Nezibu, ⁴⁴ na Keila, na Akizibu, na Maresha; mothe maarī matūūra kenda na tūtūūra twamo.

⁴⁵ Na Ekironi na mīciī īrīa yarīthiūrūrkīirie, na tūtūūra twamo; ⁴⁶ ningī itūūra rīa Ekironi, nginya iria-inī na kūrīa guothe gwakuhīrīirie Ashidodi, hamwe na tūtūūra twakuo; ⁴⁷ o na Ashidodi na mīciī īrīa yarīthiūrūrkīirie, na tūtūūra twarīo; na Gaza na mī-

ciī ūrīa yarīthiūrūkīrie, na tūtūūra twa rīo, nginya karūūi ka būrūri wa Misiri, na hūgūrūrū cia Iria rīrīa Inene.

⁴⁸ Namo matūūra ma būrūri ūrīa ūrī irīma nī:

Shamiru, na Jatiri, na Soko, ⁴⁹ na Dana, na Kiriathu-Sana (na no kuo Debiri), ⁵⁰ na Anabu, na Eshitemo, na Animu, ⁵¹ na Gosheni, na Holoni, na Gilo; mothe maarī matūūra ikūmi na rīmwe na tūtūūra twamo.

⁵² Na Araba, na Duma, na Eshani, ⁵³ na Janimu, na Bethi-Tapua, na Afeka, ⁵⁴ Humuta, na Kiriathu-Ariba (na no kuo Hebironi), na Zioru; mothe maarī matūūra kenda na tūtūūra twamo.

⁵⁵ Maoni, na Karimeli, na Zifu, na Juta, ⁵⁶ na Jezireeli, na Jokideamu, na Zanoa, ⁵⁷ na Kaini, na Gibeal, na Timina; mothe maarī matūūra ikūmi na tūtūūra twamo.

⁵⁸ Na Halihuli, na Bethi-Zuru, na Gedoru, ⁵⁹ na Maarathu, na Bethi-Anothu, na Elitekon; mothe maarī matūūra matandatū na tūtūūra twamo.

⁶⁰ Kiriathu-Baali (na nikuo Kiriathu-Jearimu), na Raba; matūūra meerī na tūtūūra twamo.

⁶¹ Nakuo kūu werū-inī matūūra maarī:

Bethi-Araba, na Midini, na Sekaka, ⁶² na Nibushani, na itūūra inene ūrīa Cumbī, na Eni-Gedi; mothe maarī matūūra matandatū na tūtūūra twamo.

⁶³ No ūrīi, andū a Juda matiahotire kūngata Ajebusi, arīa maatūūraga Jerusalemu; na Ajebusi matūūranagia na andū a Juda kūu Jerusalemu nginya ūmūthī.

16

Igai ūrīa Efiraimeu na ūrīa Manase

¹ Būrūri ūrīa wagaīirwo ciana cia Jusufu wambīrīrie kuuma Jorodani o kūu Jeriko, mwena wa irathīro wa maaī ma Jeriko, ūkambata kuuma kūu Jeriko, ūgatuīkanīria kūu werū-inī nginya būrūri ūrīa ūrī irīma

ūgakinya Betheli. ² Wacookete ūgathiī na mbere kuuma Betheli (na nokuo Luzu), ūkaringa ūgakinya büruri wa Aariki o kūu Atarothu, ³ ningī ūgaikürükä na mwena wa ithūiro, ūgakinya mūhaka-inī wa büruri wa Ajafileti, nginya rūgongo rwa Bethi-Horoni ya Mūhuro, na ūgacooka ūgathiī ūgakinya Gezeri, ūkarikirīria iria-inī.

⁴ Nī ūndū ūcio Manase na Efiraimu, njiaro cia Jusufu, ikīngwatīra igai rīao.

⁵ Úyū nīguo warī büruri wa Efiraimu, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarī:

mwena wa irathīro, mūhaka wa igai rīao woimīte Atarothu-Adari ūgathiī nginya Bethi-Horoni ya Rūgongo, ⁶ ūgathiī na mbere nginya iria-inī. Kuuma Mikemethathu mwena wa gathigathini, ūkarigicūka na mwena wa irathīro ūgakinya Taanathu-Shilo, ūkahitukīra kuo ūrorete na mwena wa irathīro wa Janoa. ⁷ Úgacooka ūgaikürükä kuuma Janoa nginya Atarothu na Naara, ūkahutia Jeriko, na ūkoimīrīra Rūūi rwa Jorodani. ⁸ Kuuma Tapua mūhaka ūcio ūgathiī ūrorete na mwena wa ithūiro, ūgakinya mūkuru wa Kana, na ūkarikirīria iria-inī. Rīrī nīrīo rīarī igai rīa mūhīrīga wa Efiraimu, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarī. ⁹ Büruri ūcio wothe warī hamwe na matūūra mothe na tūtūūra twamo tūrīa Efiraimu maagaīrwo thīnī wa igai rīa andū a mūhīrīga wa Manase.

¹⁰ No andū a mūhīrīga wa Efiraimu matiigana kūrutūrūra andū a Kaanani arīa maatūūraga Gezeri; nginya ūmūthī andū a Kaanani matūūranagia hamwe na andū a Efiraimu, nao magītuika ndungata marutage wīra o ūrīa mangīathwo marute.

Nuthu ūrīa ūngī ya Mūhīrīga wa Manase

¹ Rūrī nīrīo rīarī igai rīa mūhīrīga wa Manase arī we irigithathi rīa Jusufu, na rīa Makiru, ūrīa warī irigithathi rīa Manase. Makiru nīwe warī ithe wa andū a Gileadi, arīa maaheirwo Gileadi na Bashani nī ūndū andū a Makiru maarī njamba cia hinya. ² Nī ūndū ūcio igai rūrī nīrīo rīarī rīa andū acio angī a Manase, na nīo mbarī cia Abiezeri, na cia Heleku, na cia Aisiraeli, na cia Shekemu, na cia Heferi, o na cia Shemida. Icio nīcio ciarī njiaro iria ingī cia arūme cia Manase mūrū wa Jusufu kūringana na mbarī ciao.

³ No rīrī, Zelofehadi mūrū wa Heferi, mūrū wa Gileadi, mūrū wa Makiru, mūrū wa Manase ndaarī na ciana cia aanake o tiga cia airītu, nao marīītwā mao maarī Mahala, na Noa, na Hogila, na Milika, na Tiriza. ⁴ Nao airītu acio magīthīi kūrī Eleazaru ūrīa mūthīnjīri-Ngai, na kūrī Joshua mūrū wa Nuni, o na kūrī atongoria makīmeera atīrī, “Jehova nīathire Musa atī o na ithuī tūheo igai hamwe na ariū a ithe witū.” Nī ūndū ūcio Joshua akīmahe igai mariganītie na ariū a ithe wao o ta ūrīa Jehova aathanīte. ⁵ Igai rīa gīthaka kīa Manase rīarī thanju ikūmi tūtegūtara Gileadi na Bashani iria ciarī mwena wa irathīro wa Rūūi rwa Jorodani, ⁶ Na tondū airītu acio a mūhīrīga wa Manase nīmaheirwo igai hamwe na ariū a mūhīrīga ūcio, būrūri wa Gileadi ūgītuīka wa njiaro iria ingī cia Manase.

⁷ Naguo būrūri wa Manase woimīte o kū Asheri nginya Mikemethathu mwena wa irathīro wa Shekemu. Mūhaka wagereire mwena wa gūthini kuuma kū ūgakinya kwa andū arīa maatūrīga Eni-Tapua. ⁸ (Būrūri wa Tapua warī wa Manase, no itūūra rīa Tapu, rīrīa rīarī mūhaka-inī wa Manase, rīarī rīa andū a Efiraimu). ⁹ Ningī mūhaka ūcio ūgīthīi na mbere ūrorete mwena wa gūthini ūgīkinya mūkuru

wa karūūī ga Kana. Kūu kwarī na matūūra ma Efiraimu o hamwe na matūūra ma Manase, no mūhaka wa Manase warī mwena wa gathigathini wa mūkuru ūcio, na warikīrīrie o iria-inī. ¹⁰ Mwena wa gūthini būrūri warī wa Efiraimu, naguo mwena wa gathigathini warī wa Manase. Būrūri wa Manase wakinyīte iria-inī, na ūkahakana na būrūri wa Asheri mwena wa gathigathini, na Isakaru mwena wa irathīro.

¹¹ Kūu Isakaru na Asheri, Manase no aarī na matūūra, namo nī Bethi-Shani, na Ibileamu, na andū a Dori, na Endori, na Taanaka na Megido, hamwe na mīcīī ūria yamathiūrūrūkīirie (rīa gatattū mūtaratara-inī nī Nafothu).

¹² No rīrī, andū a Manase matiahotire kūingata andū arīa maatūūraga matūūra macio, nīgūkorwo andū a Kaanani nīmehotorete gūtūūra rūgongo rūu. ¹³ No rīrī, rīrīa andū a Israeli maagīre hinya mūno, makīhatīrīria andū acio a Kaanani, makamarutithagia wīra na hinya o ta ūrīa mangīamaathire, no matiigana kūmaingata moime kūu biū.

¹⁴ Ningī andū a Jusufu* makīūria Joshua atīrī, “Nī kīī gītūmīte ūtūhe o igai rīmwe na gīcunjī o ro kīmwe kīrī igai riitū? Tūrī andū aingī na Jehova nīatūrathimīte mūno.”

¹⁵ Nake Joshua akīmacookeria atīrī, “Angīkorwo ūguo nīguo mūīngīhīte-rī, na angīkorwo būrūri ūrīa ūrī irīma wa Efiraimu nī mūnini mūno harī inyuī-rī, ambatai mūthīī kūrīa mūtītū-inī na mwīthererie būrūri inyuī ene kūu būrūri-inī wa Aperizi na wa Arefaimu.”

¹⁶ Andū a Jusufu makīmūcookeria atīrī, “Būrūri ūrīa wa irima ndūngītūigana, nao andū a Kaanani arīa othe matūūraga werū-inī marī na ngaari cia ita cia igerā, o

* 17:14 Andū a mīhīrīga ya Manase na Efiraimu nīo magwetetwo haha ta andū a Jusufu.

ündū ūmwe na arĩa marĩ Bethi-Shani na matūūra makuo, na arĩa matūūraga ḡituamba-inĩ kĩa Jezireeli.”

¹⁷ No Joshua akīira nyūmba ya Jusufu, n̄io Efiraimu na Manase, atīrī, “Inyuĩ mūrī aingī mūno na mūkagīa na hinya mūno. Mūtingīheo o igai r̄imwe, ¹⁸ no n̄imūkūheo mūtitū wa būrūri ūrīa ūrī irīma o naguo. Gūtherie, nginya o kūrīa guothe ūkinyīte gūgaatuīka kwanyu; o na akorwo andū a Kaanani marĩ na ngaari cia ita cia igeria, o na makorwo marĩ na hinya mūno-r̄i, no mūhote kūmaingata.”

18

Kūgaywo kwa Būrūri ūrīa Watigaire

¹ Nak̄io kīungano ḡiothe kĩa andū a Israeli ḡikīungana kū Shilo na ḡikīamba Hema-ya-Gūtūnganwo kuo,* tondū n̄imarīktie gūtooria būrūri ūcio ūgakorwo ūrī rungu rwao, ² no n̄i gwatigarire mīhīrīga mūgwanja ya Israeli ūrīa ītegwatīire igai rīayo.

³ N̄i ūndū ūcio Joshua akīuria andū a Israeli atīrī, “N̄i nginya r̄i mūgweterera mūtegūthii kwīgwatīra būrūri ūrīa Jehova Ngai wa maithe manyu aamūheire? ⁴ Thuurai andū atatū kuuma kūrī o mūhīrīga, na nīi n̄īngūmatūma magatuīrie ūrīa būrūri ūcio ūtarīi na maandīke ūhoro waguo, wa ūrīa ūngīgārwo o mūhīrīga. Thuutha ūcio macooke moke kūrī nīi. ⁵ Na inyuĩ n̄imūkagayania būrūri ūcio icunjī mūgwanja. Mūhīrīga wa Juda ūgaikara o kūu būrūri waguo mwena wa gūthini, nayo nyūmba ya Jusufu ūikare būrūri wayo mwena wa gathigathini. ⁶ Mwarīkia kwandīka ūrīa ng'ongo icio mūgwanja ingīgayanio-r̄i,

* ^{18:1} Shilo n̄uko gwatuīkire itūura rīa maündū ma thirikari na ma ndini ma andū a Israeli. Hema-ya-Gūtūnganwo yaikarire kūu nginya hīndī ya Samūeli (1Sam 1-11) mbere ya gūthaamīrio Gibeoni (1Maū 21:29).

mündehere ūhoro o haha, na niĩ ndim̄ūcuuk̄ire m̄t̄i nd̄i mbere ya Jehova Ngai wit̄. ⁷ No r̄r̄i, Alawii matikagaya igai gatagat̄i kanyu, n̄gūkorwo igai r̄iao n̄i ḡutungat̄ira Jehova na w̄ra wa ūth̄inj̄ri-Ngai. Nao and̄u a Gadi, na a Rubeni, na nuthu ya m̄h̄ir̄iga wa Manase n̄im̄arik̄itie kw̄igwat̄ira igai r̄iao k̄uu mwena wa irath̄iro wa R̄uūi rwa Jorodani, k̄ur̄ia Musa ndungata ya Jehova aamaheire.”

⁸ Nao and̄u acio mak̄iamb̄ir̄ria kuumagara magatūrie b̄ur̄uri ūcio. Nake Joshua ak̄imaatha, ak̄imeera at̄iri, “Thiīi m̄ugatūrie ūr̄ia b̄ur̄uri ūcio ūtarii na mwand̄ike ūhoro waguo. Thuutha ūcio m̄ooke k̄ur̄i niĩ, na niĩ ndim̄ūcuuk̄ire m̄t̄i o ḡuk̄u Shilo nd̄i mbere ya Jehova.” ⁹ N̄i ūnd̄u ūcio and̄u acio makiumagara magitūkania b̄ur̄uri ūcio, na mak̄iand̄ika ibuku-in̄i r̄ia ḡik̄unjo ūr̄ia b̄ur̄uri ūcio watarii, o it̄ūra, maūgaite icunj̄i m̄ugwanja, na maḡooke k̄ur̄i Joshua kamb̄i-in̄i, o k̄uu Shilo. ¹⁰ Nake Joshua ak̄imacuuk̄ira m̄t̄i o k̄uu Shilo mbere ya Jehova, na hau n̄iho aagāire and̄u a Isiraeli b̄ur̄uri ūcio k̄uringana na ūr̄ia m̄h̄ir̄iga yao yagayan̄tio.

Igai r̄ia Benjamini

¹¹ Na r̄r̄i, Joshua aacuuk̄ira b̄ur̄uri ūcio m̄t̄i-r̄i, wa mbere wagw̄riiire m̄h̄ir̄iga wa Benjamini, k̄uringana na ūr̄ia mbar̄i ciao ciatarii. B̄ur̄uri ūr̄ia maagāirwo war̄i gatagat̄i ka m̄h̄ir̄iga wa Juda na wa Jusufu:

¹² Naguo m̄uhaka wa mwena wa gathigathini waamb̄ir̄irie R̄uūi rwa Jorodani, ūkahit̄uk̄ira k̄iharūrūka-in̄i k̄ia mwena wa gathigathini wa Jeriko, ūrorete mwena wa ith̄ūro ūgakinya b̄ur̄uri ūr̄ia ūr̄i ir̄ima, ūkoim̄ir̄ira wer̄u wa Bethi-Aveni. ¹³ Kuuma k̄uu ūgak̄irania ūrorete na mwena wa k̄iharūrūka k̄ia ḡuthini k̄ia Luzu (na nor̄o Betheli) na ūgaik̄ur̄uka nginya Atarothu-Adari ḡukuh̄i na k̄ir̄ima k̄ia mwena wa ḡuthini wa it̄ūra r̄ia Bethi-Horoni ya M̄uhuro.

¹⁴ Kuumā kīrīma kīrīa kīng'etheire Bethi-Horoni mwena wa gūthini, mūhaka ūcio ūkarigiicūka na mwena wa na gūthini ūgereire na mwena wa ithūiro, ūkiumīrīra Kiriathu-Baali (na norīo Kiriathu-Jearimu), itūūra rīmwe rīa andū a Juda. Úguo nīguo mūhaka ūcio watarii mwena wa ithūiro.

¹⁵ Naguo mwena wa gūthini mūhaka waambīrīrie gīturi-inī kīa Kiriathu-Jearimu, ūgathiī ūrorete mwena wa ithūiro, ūkoimīrīra gīthima-inī kīa maaī ma Nefitoa.

¹⁶ Ningī mūhaka ūcio waikūrukīte o nginya magūrū-inī ma kīrīma kīrīa kīang'etheire Gītuamba kīa Beni-Hinomu, gathigathini wa Gītuamba kīa Refaimu. Naguo ūgūkūrūka na kīanda gīa Gītuamba kīa Hinomu, wīgiritanītie na kīharūrūka kīa mwena wa gūthini wa itūūra inene rīa Ajebusi, ūgūkūrūka nginya Eni-Rogeli.

¹⁷ Mūhaka ūcio wacookete ūkegonya na mwena wa gathigathini, ūgathiī nginya Eni-Shemeshu, na ūgathiī na mbere nginya Galilothu, itūūra rīrīa rīng'etheire Mwanya wa Adumimu, ūgaikūrūka nginya Ihiga-inī rīa Bohani mūrū wa Rubeni. ¹⁸ Mūhaka wathīite na mbere nginya kīharūrūka-inī gīa gathigathini kīa Bethi-Araba na ūgaikūrūka nginya Araba. ¹⁹ Ningī ūgacooka ūkarora kīharūrūka kīa mwena wa gathigathini kīa Bethi-Hogila, na ūkoimīrīra gīcōngoco-inī kīa mwena wa gathigathini kīa Iria rīa Cumbī, o kūu mūthia-inī wa Rūūi rwa Jorodani mwena wa gūthini. Ūcio nīguo warī mūhaka wa mwena wa gūthini.

²⁰ Rūūi rwa Jorodani nīruo rwarī mūhaka wa mwena wa irathīro.

Íyo nīyo yarī mīhaka īrīa yathiūrūrūkīte igai rīa mbarī cia Benjamini mīena íyo yothe.

²¹ Mūhīrīga wa Benjamini, kūringana na ūrīa mbarī ciao

ciatarii, warī na matūūra maya:

Jeriko, na Bethi-Hogila, na Emeki-Keziza,²² na Bethi-Araba, na Zemaraimu, na Betheli,²³ na Avimu, na Para, na Ofira,²⁴ Kefari-Amoni, na Ofini, na Geba; mothe maarī matūūra ikūmi na meerī na tütūūra twamo.

²⁵ O na ningī warī na Gibeoni, na Rama, na Beerothu,²⁶ na Mizipe, na Kefira, na Moza,²⁷ na Rekemu, na Iripeeli, na Tarala,²⁸ na Zela, na Elefu, na Itūūra inene rīa Ajebusi (na nīrīo, Jerusalemu), na Gibeathī, na Kiriathu; mothe maarī matūūra ikūmi na mana na tütūūra twamo.

Rīu nīrīo rīarī igai rīa mūhīrīga wa Benjamini kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarii.

19

Igai rīa Simeoni

¹ Mūtī wa keerī wagwīrīire mūhīrīga wa Simeoni, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarii. Igai rīao rīarī thīnī wa būrūri wa Juda. ² Igai rīu rīao rīarī na matūūra maya:

Birishiba (kana Shiba), na Molada,³ na Hazari-Shuali, na Bala, na Ezemu,⁴ na Elitoladi, na Bethulu, na Horoma,⁵ na Zikilagi, na Bethi-Marikabothu, na Hazari-Susa,⁶ na Bethi-Lebaothu, na Sharuheni; mothe maarī matūūra ikūmi na matatū na tütūūra twamo.

⁷ Matūūra marīa mangī maarī Aini, na Rimoni, na Etheri, na Ashani, matūūra mana na tütūūra twamo,⁸ hamwe na tütūūra tūrīa tūngī tuothe twathiūrūrūkūirie matūūra macio o nginya Baalathu-Biri (norīo Rama ya kūu Negevu).

Rīu nīrīo rīarī igai rīa mūhīrīga wa andū a Simeoni, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarii. ⁹ Igai rīu mūhīrīga wa Simeoni wagaīrwo rīarutirwo kuuma igai rīa andū a Juda, nī ūndū gīcunjī kīa Juda kīarī kīnene gūkīra ūrīa

maabataire. Nī ūndū ūcio andū a mūhīrīga wa Simeoni makiīgwatīra igai rīao thīinī wa būrūri wa Juda.

Igai rīa Zebuluni

¹⁰ Mūtī wa gatatū wagūrīire mūhīrīga wa Zebuluni, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarī:

Mūhaka wa igai rīao wathiīte nginya Saridi.

¹¹ Mūhaka ūcio ūkīambata ūrorete na mwena wa ithūiro ūgikinya Marala, ūkīhutia Dabeshethu na ūgītambūrūka ūgikinya karūūi karīa kaarī hakuhī na Jokineamu. ¹² Ūgīcooka ūkīrigiicūka na mwena wa irathīro kuuma Saridi werekeire mwena ūrīa riūa rīrathagīra, ūrorete būrūri wa Kisilothu-Taboru, na ūkerekera Daberathu, ūkīambata ūgakinya Jafia.

¹³ Ningī mūhaka ūcio ūgīthīi na mbere ūrorete mwena wa irathīro, ūgikinya Gathi-Heferi na Ethi-Kazini; ūkiumīrīra Rimoni, na ūkīrigiicūka mwena wa Nea. ¹⁴ Kuuma hau mūhaka ūcio ūgīthiūrūrūka na mwena wa gathigathini, ūgikinya Hanathoni, na ūkīrīkīrīra gītuamba-inī kīa Ifita-Eli. ¹⁵ Matūūra marīa maanyiitīwo nī mūhaka ūcio maarī Katathu, na Nahalali, na Shimuroni, na Idala, na Bethilehemu.* Mothe maarī matūūra ikūmi na meerī na tūtūūra twamo.

¹⁶ Matūūra macio na tūtūūra twamo nīmo maarī igai rīa Zebuluni, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarī.

Igai rīa Isakaru

¹⁷ Mūtī wa kana wagwīrīire mūhīrīga wa Isakaru kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarī. ¹⁸ Būrūri wao warī na matūūra maya:

* 19:15 Bethilehemu īno īgwetetwo maandīko-inī maya ti īmwe na Bethilehemu ya Juda (1Sam 17:21; Ruth 1:1).

Jezireeli, na Kesulothu, na Shunemu, ¹⁹ na Hafaraimu, na Shioni, na Anaharathu, ²⁰ na Rabithu, na Kishioni, na Ebezu, ²¹ na Remethu, na Eni-Ganimu, na Eni-Hada, na Bethi-Pazezu. ²² Mūhaka wahutītie Taboru, na Shahazuma, na Bethi-Shemeshu, na ūkarīkīrīria Jorodani. Mothe maarī matūūra ikūmi na matandatū na tūtūūra twamo.

²³ Matūūra macio na tūtūūra twamo nīmo maarī igai rīa mūhīrīga wa Isakaru, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarīi.

Igai rīa Asheri

²⁴ Mūtī wa gatano wagwīrīire mūhīrīga wa Asheri, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarīi. ²⁵ Būrūri wao warī na matūūra maya:

Helikathu, na Hali, na Betenī, na Akishafu, ²⁶ na Alameleki, na Amadi, na Mishali. Mwena wa ithīro mūhaka wahutītie Karimeli na Shihoru-Libunathu. ²⁷ Ügacooka ūkarigicūka ūrorete na mwena wa irathīro, ügakinya Bethi-Dagoni, ūkahutia Zebuluni na Gītuamba kīa Ifita-Eli, ügacooka ūkerekera mwena wa gathigathini ügakinya Bethi-Emeki na Neielī, ūhītūkīire Kabuli mwena wa ūmotho. ²⁸ Mūhaka ūcio ügīthī nginya Abudoni, na Rehobu, na Hamoni, na Kana, ügīkinya Sidoni ūrīa Nene. ²⁹ Mūhaka ūcio ügīcooka ūkīrigicūka werekeire Rama, ügīthī nginya itūūra inene ūrīa ūrīige na hinya ūrīa Turo, ügīcooka ūkīrigicūka ūgīkinya Hosa, na ūkiumīrīra iria ūrīa ūrī ūkuhī na Akizibu, ³⁰ o na matūūra ma Uma, na Afeku, na Rehobu. Macio maarī matūūra mīrongo ūrī na meerī na tūtūūra twamo.

³¹ Matūūra macio hamwe na tūtūūra twamo nīmo maarī igai rīa mūhīrīga wa Asheri, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarīi.

Igai rīa Nafitali

³² Mütī wa gatandatū wagwīrīire mūhīrīga wa Nafitali, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarī:

³³ Mūhaka wao woimire Helefū o kūu mütī-inī ūrīa mūnene thīinī wa Zaananimu, ūkīhītūkīra Adami-Nekebu na Jabineeli, ūgīkinya Lakumu, na ūkīrīkīrīra Jorodani. ³⁴ Mūhaka ūcio ūkīrigiicūka ūrorete mwena wa ithūiro ūhītūkīre Azinothu-Taboru, na ūkiumīrīra Hukoku. Nīwahutītie Zebuluni mwena wa gūthini, na ūkahutia Asheri mwena wa ithūiro, na ūkahutia Jorodani mwena wa irathīro. ³⁵ Matūūra marī maarī mairigīre na hinya maarī Zidimu, na Zeri, na Hamathu, na Rakathu, na Kinerethu, ³⁶ na Adama, na Rama, na Hazoru, ³⁷ na Kedeshi, na Edirei, na Eni-Hazoru, ³⁸ na Ironi, na Migidali-Eli, na Horemu, na Bethi-Anathu, na Bethi-Shemeshu. Mothe maarī matūūra ikūmi na kenda na tūtūura twamo.

³⁹ Matūūra macio na tūtūura twamo nīmo maarī igai rīa mūhīrīga wa Nafitali, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarī.

Igai rīa Dani

⁴⁰ Mütī wa mūgwanja wagwīrīire mūhīrīga wa Dani, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarī. ⁴¹ Būrūri wa igai rīao warī na matūūra maya:

Zora, na Eshitaoli, na Iri-Shemeshu, ⁴² na Shaalabini, na Aijaloni, na Ithila, ⁴³ na Eloni, na Timina, na Ekironi, ⁴⁴ na Eliteke, na Gibethoni, na Baalathu, ⁴⁵ na Jehudu, na Bene-Beraka, na Gathi-Rimoni, ⁴⁶ na Me-Jarikoni, na Rakoni, hamwe na gīcunjī kīrīa kīng'etheire Jopa.

⁴⁷ (No rīrī, andū a Dani nīmaremīrwo nī kwīgwatīra būrūri wao; nī ūndū ūcio makīambata magītharīkīra itūūra rīa Leshemu, makīrītunyana na makīrūraga andū arīa maatūūraga kuo na rūhiū rwa njora, narīo rīgīgītuīka rīao. Nao magītūūra kūu Leshemu. Makīrītua Dani o ta ūrīa ithe wao eetagwo.)

⁴⁸ Matūūra macio na tūtūūra twamo nīmo maarī igai rīa mūhīrīga wa Dani, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatariī.

Igai rīa Joshua

⁴⁹ Rīrīa maarīkirie kūgaya būrūri ūcio kūringana na ūrīa icunjī ciaheanītwo-rī, andū a Isiraeli makīhe Joshua mūrū wa Nuni igai gatagatī-inī kao, ⁵⁰ o ta ūrīa Jehova aathanīte. Nao maamūheire itūūra rīrīa oorītie aheo narīo nī Timuna-Sera o kūu būrūri ūrīa ūrī irīma wa Efraimu. Nake agīaka itūūra rīu agītūūra kuo.

⁵¹ Maya nīmo mabūrūri marīa Eleazaru ūrīa mūthīnjīri-Ngai, na Joshua mūrū wa Nuni, na atongoria a mbarī cia mīhīrīga ya Isiraeli maaheanire na njīra ya gūcuuka mītī kūu Shilo o mbere ya Jehova itoonyero-inī rīa Hema-ya-Gūtūnganwo. Na nī ūndū ūcio makīrkia kūgaya būrūri ūcio.

20

Matūūra ma Kūūrīrwo

¹ Nake Jehova akīira Joshua atīrī, ² “Ira andū a Isiraeli mathuure matūūra manene ma kūūrīrwo, marīa ndamūheire ūhoro wamo rīrīa ndaaririe na Musa, ³ nīgeetha mūndū o wothe ūrīa ūngūraga mūndū na njīra ya mūtino na atekwenda-rī, no orīre kuo na agīe na ūgitīri kuuma kūrī mūrīhīria wa thakame ūrīa ūtītwo.

⁴ “Rīrīa orīra itūūra rīmwe rīa macio manene-rī, nīarīrūgamaga kīhingo-inī gīa itūūra rīu inene, nake akoiga ūrīa ekīte arī mbere ya athuuri a itūūra rīu inene. Nao makamwītikīria atūūre itūūra rīu rīao na makamūhe handū atūūranie nao. ⁵ Nake mūrīhīria wa thakame ūyo ūtītwo angīmuuma thuutha, matikaneane mūndū ūcio mūthitange, tondū oragīte mūndū wa itūūra rīake atekwenda na ataciirīire gwīka ūguo. ⁶ Mūndū ūcio nīarekwo aikare itūūra rīu inene nginya hīndī ūrīa akaarūgama mbere ya andū monganīte aciirithio, kana nginya rīrīa

gíkuū kĩa mûthînjíri-Ngai ūrĩa mûnene ūcio ūratungata hîndî ïyo gîgaakinya. Thuutha ūcio no acooke mûciï gwake o itûura-inî rîrîa oimîte akîüra.”

⁷ Nî ūndû ūcio makiamûra Kedeshi itûura rîrîa rîrî kûu Galili bûrûri ūrîa ūrî irîma wa Nafitali, na Shekemu itûura rîa bûrûri ūrîa ūrî irîma wa Efiraimu, na Kiriathu-Ariba (na nîkuo Hebironi) itûura rîa bûrûri ūrîa ūrî irîma wa Juda. ⁸ Naguo mwena wa irathîro wa Rûuî rwa Jorodani mûrîmo wa Jeriko magîthuura Bezeri kûu werû-inî ūrîa mwaraganu mûhîrîga-inî wa Rubeni, na Ramothu kûu Gileadi mûhîrîga-inî wa Gadi, na Golani thîinî wa Bashani mûhîrîga-inî wa Manase. ⁹ Mûndû o wothe Müisiraeli o na kana mûndû wa kûngî ūtûuranagia nao ūrîa ūngîuraga mûndû ataciirîre gwîka ūguo no oorîre matûura-inî macio manene maathuurîtwo nîguo ndakooragwo nî mûrîhanîria wa thakame ïyo iitîtwo atanarûgama mbere ya andû monganîte aciirithio.

21

Matûura ma Alawii

¹ Na rîrî, atongoria a nyûmba cia Alawii magîthiï kûrî Eleazaru ūrîa mûthînjíri-Ngai, na kûrî Joshua mûrû wa Nuni, o na kûrî atongoria a nyûmba cia mîhîrîga ūrîa ūngî ya Isiraeli ² kûu Shilo bûrûri wa Kaanani makîmeera atîrî, “Jehova nîathanire na kanua ka Musa atî tûkaaheo matûura ma gütûura, marî na kûndû gwa kûrîithagîria mahiû maitû.” ³ Nî ūndû ūcio, andû a Isiraeli makîhe Alawii matûura o hamwe na kûndû gwa kûrîithio kuuma magai-inî mao o ta ūrîa Jehova aathanîte:

⁴ Na rîrî, mîtî yacuukwo-rî, mûtî wa mbere wagwîrîire mbarî ya Akohathu, kûringana na ūrîa mbarî ciao ciatarîi. Alawii arîa maarî a rûciaro rwa Harûni ūrîa mûthînjíri-Ngai maaheirwo matûura ikûmi na matatû kuuma mûhîrîga ya Juda, na wa Simeoni, na wa Benjmini.

⁵ Acio angī a rūciaro rwa Kohathu maaheirwo matūūra ikūmi kuuma mbarī ya mūhīrīga wa Efiraimu, na wa Dani, na nuthu ya mūhīrīga wa Manase.

⁶ Njiaro cia Gerishoni ciaheirwo matūūra ikūmi na matatū kuuma mbarī cia mūhīrīga wa Isakaru, na wa Asheri, na wa Nafitali, na nuthu ya mūhīrīga wa Manase kūu Bashani.

⁷ Njiaro cia Merari, kūringana na ūrīa mbarī ciao ciatarīi, ciaheirwo matūūra ikūmi na meerī kuuma mūhīrīga wa Rubeni, na wa Gadi, na wa Zebuluni.

⁸ Nī ūndū ūcio andū a Isiraeli magīkīhe Alawii matūūra macio na kūndū kūrīa kwamathiūrūrkīirie kūrī ūrīithio wao o ta ūrīa Jehova aathanīte na kanua ka Musa.

⁹ Kuuma mūhīrīga wa Juda na wa Simeoni andū a Isiraeli makīheana matūūra maya magwetetwo na marītwa ¹⁰ (matūūra maya maaheirwo njiaro cia Harūni arīa maarī a mbarī cia Akohathu cia mūhīrīga wa Alawii, nī ūndū nō magwīrīrwo nī mūtī wa mbere):

¹¹ Magīkīmahe Kiriathu-Ariba (na no kuo Hebironi), hamwe na kūndū kūrīa gwathiūrūrkīirie gwa kūrīithīrio mahiū kūu būrūri ūrīa ūrī irīma wa Juda. (Ariba nīwe warī ithe wa Anaki). ¹² No rīrī, mīgūnda na tūtūūra tūrīa twathiūrūrkīirie itūūra rīu inene nīmaheete Kalebu mūrū wa Jefune gūtuīke igai rīake.

¹³ Nī ūndū ūcio njiaro cia Harūni ūrīa mūthīnjīri-Ngai magīcihe Hebironi (itūūra inene rīa kūrīrwo nī mūndū ūrīa ūraganīte), na ikīheo Libina, ¹⁴ na Jatiri, na Eshitemoa, ¹⁵ na Holoni, na Debiri, ¹⁶ na Aini, na Juta, na Bethi-Shemeshu, o hamwe na ithaka ciamo cia ūrīithio; matūūra mothe maarī kenda kuuma kūrī mīhīrīga ūyo ūrī.

¹⁷ Na kuuma mūhīrīga wa Benjamini makīheo Gibeoni, na Geba, ¹⁸ na Anathothu, na Alimoni o hamwe

na ithaka ci amo cia ūrīithio; mothe maarī matūūra mana.

¹⁹ Matūūra mothe ma athīnjīri-Ngai, arīa maarī njiaro cia Harūni, maarī ikūmi na matatū o hamwe na ithaka ci amo cia ūrīithio.

²⁰ Nacio mbarī icio ingī ci atigarīte cia Kohathu cia mūhīrīga wa Alawii* cia heirwo matūūra kuuma kūrī mūhīrīga wa Efiraimu ta ūū:

²¹ Kūu bürüri ūrīa ūrī irīma wa Efiraimu maa heirwo Shekemu (itūūra inene rīa kūrīrwo nī mūndū ūrīa ūraganīte), na Gezeri, ²² na Kibizaimu, na Bethi-Horoni hamwe na ithaka ci amo cia ūrīithio; mothe maarī matūūra mana.

²³ Ningī kuuma mūhīrīga wa Dani makīheo Eliteke, na Gibethoni, ²⁴ na Aijaloni, na Gathi-Rimoni hamwe na ithaka ci amo cia ūrīithio; mothe maarī matūūra mana.

²⁵ Kuuma nuthu ya mūhīrīga wa Manase makīheo Taanaka, na Gathi-Rimoni hamwe na ithaka ci amo cia ūrīithio; mothe maarī matūūra meerī.

²⁶ Matūūra macio mothe ikūmi hamwe na ithaka ci amo cia ūrīithio nīmo ma heirwo mbarī icio ingī ci Kohathu.

²⁷ Na rīrī, mbarī ci Agerishoni cia mūhīrīga wa Alawii ci heirwo ta ūū:

kuuma nuthu ya mūhīrīga wa Manase,
nī itūūra rīa Golani kūu Bashani (itūūra inene rīa kūrīrwo nī mūndū ūrīa ūraganīte),
na Be-Eshitara, hamwe na ithaka ci amo cia ūrīithio; mothe maarī matūūra meerī;

²⁸ kuuma mūhīrīga wa Isakaru,
ikīheo Kishioni, na Deberathu, ²⁹ na Jaramuthu,
na Eni-Ganimu, hamwe na ithaka ci amo cia ūrīithio; mothe maarī matūūra mana;

* ^{21:20} Akohathu matiarī athīnjīri-Ngai tondū matiarī njiaro cia Harūni.

³⁰ kuuma mūhīrīga wa Asheri,
ikīheo Mishali, na Abidoni ³¹ na Helikathu, na
Rehobu hamwe na ithaka ciamo cia ūrīithio;
mothe maarī matūūra mana;

³² kuuma mūhīrīga wa Nafitali,
ikīheo Kedeshi kū Galili (itūūra inene rīa
kūrīrīwo nī mūndū ūrīa ūraganīte), na
Hamothu-Dori na Karitani, hamwe na ithaka
ciamo cia ūrīithio; mothe maarī matūūra
matatū.

³³ Matūūra mothe ma mbarī cia Agerishoni maarī ikūmi
na matatū hamwe na ithaka ciamo cia ūrīithio.

³⁴ Nacio mbarī cia Amerari (nao nīo Alawii arīa angī
maatigaire) makīheo:

kuuma mūhīrīga wa Zebuluni,
nī itūūra rīa Jokineamu, na Karita, ³⁵ na Dimuna,
na Nahalali, hamwe na ithaka ciamo cia
ūrīithio; mothe maarī matūūra mana;

³⁶ kuuma mūhīrīga wa Rubeni,
ikīheo Bezeri, na Jahazu, ³⁷ na Kedemothu,
na Mefaathu, hamwe na ithaka ciamo cia
ūrīithio; mothe maarī matūūra mana;

³⁸ kuuma mūhīrīga wa Gadi,
ikīheo Ramothu kū Gileadi (itūūra inene rīa
kūrīrīwo nī mūndū ūrīa ūraganīte), na Ma-
hanaimu, ³⁹ na Heshiboni, na Jazeri, hamwe
na ithaka ciamo cia ūrīithio; mothe maarī
matūūra mana.

⁴⁰ Matūūra mothe marīa maaheirwo mbarī cia Amerari,
nao nīo Alawii arīa maatigaire, maarī ikūmi na meerī.

⁴¹ Nī ūndū ūcio matūūra ma Alawii thīinī wa būrūri
ūrīa wegwatīrīwo nī andū a Isiraeli maarī mīrongo īna na
manana marī mothe, hamwe na ithaka ciamo cia ūrīithio.

⁴² O itūūra rīarī na ūrīithio ūrīa warīthiūrūrūkīrie; ūguo
nīguo matūūra macio mothe maatariī.

⁴³ Nī ūndū ūcio Jehova akīhe Israeli ūhurūko mīena yothe, o ta ūrīa eerīte maithe mao na mwīhītwa. Maarīkia kwīgwatīra būrūri ūcio ūgītuīka wao, magītūura kuo.

⁴⁴ Nake Jehova akīmahe ūhurūko na mīena yothe o ta ūrīa eerīte maithe mao na mwīhītwa. Gūtirī thū o na īmwe yao yahotire kūmeetiiria, nīgūkorwo Jehova nīaciheanīte moko-inī mao. ⁴⁵ Gūtirī kīrīkanīro o na kīmwe kīa maūndū marīa mega Jehova aameerīire gītaahingirio; cīranīro icio ciothe nīciahingirio.

22

Mīhīrīga ya Mwena wa Irathīro Kūinūka

¹ Ningī Joshua agīta andū a Mūhīrīga wa Rubeni, na wa Gadi. na nuthu ya mūhīrīga wa Manase, ² akīmeera atīrī, “Nīmwīkīte maūndū marīa mothe Musa ndungata ya Jehova aamwathire, na nīmūnjathikīire maūndū-inī mothe marīa ndīmwathīte. ³ Matukū macio mothe mathirīte o nginya ūmūthī-rī, mūtirī mwatiganīria ariū a thoguo, no nīmūrutīte wīra ūrīa Jehova Ngai wanyu aamūheire. ⁴ Na rīrī, kuona atī Jehova nīaheete ariū a thoguo ūhurūko o ta ūrīa eeranīire-rī, cookai mūthīi mīcīi kwanyu būrūri-inī ūrīa Musa ndungata ya Jehova aamūheire mūrīmo ūrīa ūngī wa Rūūrī rwa Jorodani. ⁵ No rīrī, menyerera mūno mūtikanaage kūhingia maathani na watho ūrīa Musa ndungata ya Jehova aamūheire; akīmwīra mwendage Jehova Ngai wanyu, na mūrūmagie njīra ciake ciothe, na mwathīkagīre maathani make, na mūtūure mwīgwatanītie nake, na mūmūtungatagīre na ngoro cianguy ciothe na mīoyo yanyu yothe.”

⁶ Nake Joshua akīmarathima, akīmeera mathīi, nao magīthīi, makīnūka kwao mīcīi. ⁷ (Musa nīaheete nuthu īmwe ya mūhīrīga wa Manase gīthaka kūu Bashani, nayo nuthu īyo ūngī ya mūhīrīga ūcio Joshua akīmīhe gīthaka

mwena wa ithūiro wa Rūūī rwa Jorodani hamwe na ariū a ithe wao.) Rīrīa Joshua aameerire mainūke-rī, nīamarrathimire,⁸ akīmeera atīrī, “Cookai mīciī kwanyu hamwe na ūtonga wanyu mūnene, wa mahiū maingī, na betha, na thahabu, na icango, na igeria, na nguo nyīngī mūno cia kwīhumba, na mūthīī mūgayane indo icio mūtahīte kuuma kūrī thū ciányu na ariū a ithe wanyu.”

⁹ Nī ūndū ūcio mūhīrīga wa Rubeni, na wa Gadi, na nuthu ya Manase magītiga andū a Isiraeli Shilo kūu Kaanani nīguo macooke Gileadi, būrūri wao kūmbe, ūrīa meegwatīire naguo o ta ūrīa Jehova aathīte Musa.

¹⁰ Rīrīa maakinyire Gelilothu gūkuhī na Rūūī rwa Jorodani kūu būrūri wa Kaanani-rī, mūhīrīga wa Rubeni, na wa Gadi, na nuthu ya mūhīrīga wa Manase nīmakire kīgongona kīnene biū o kūu hūgūrūrū-inī cia Rūūī rwa Jorodani. ¹¹ Na rīrīa andū a Isiraeli maaiguire atī nīmakīte kīgongona kīu mūhaka-inī wa Kaanani kūu Gelilothu gūkuhī na Rūūī rwa Jorodani mwena wa andū a Israelīrī, ¹² kīungano giothe gīa Isiraeli gīkīungana Shilo nīguo gīkarūe nao.

¹³ Nī ūndū ūcio andū a Isiraeli magītūma Finehasi mūrū wa Eleazarū ūrīa mūthīnjīri-Ngai athīrī būrūri wa Gileadi; athīrī kūrī mūhīrīga wa Rubeni, na wa Gadi na nuthu ya Manase. ¹⁴ O hamwe nake, magītūma atongoria ikūmi o mūtongoria ūmwe akarūgamīrīra mūhīrīga o mūndū ūmwe wa Isiraeli, o ūmwe wao nīwe warī mūnene wa nyūmba ya ithe thīnī wa mbarī cia andū a Isiraeli.

¹⁵ Rīrīa maathiire Gileadi, magīthīī kūrī mūhīrīga wa Rubeni, na Gadi, na nuthu ya Manase, makīmeera atīrī, ¹⁶ “Kīungano giothe kīa Jehova gīkūmūuria atīrī, ‘Nī kī gītūmīte mwage kwīhokeka harī Ngai wa Isiraeli? Mwahota atīa kūhutatīra Jehova mūkeyakīra kīgongona nīguo mūukīrīre Jehova mūmūremere?’ ¹⁷ Mehia marīa

meeküirwo Peori matitüiganïte? Nginya ūmūthi ūyū tütirï twetheria mehia macio, o na gütuïka mûthiro nïwokire igürü rïa kïrindï kïa Jehova! ¹⁸ Rïu na inyuï nï Jehova mûrahutatïra?

“Mëngïremera Jehova ūmûthi, ruciï nake niakarakarïra kïrindï gïothe gïa Israeli. ¹⁹ Angïkorwo bûruri ūria mwïgwatiire nîmûthaahu-rï, ringai mûuke bûruri wa Jehova, kûria hema ya Jehova ïrï, mûgayané bûruri na ithuï. No rïrï, mûtikaremere Jehova kana mûtumere na ūndü wa kwiyakïra kïgongona kïanyu inyuï ene, o tiga kïgongona kïrïa kïrï kïa Jehova Ngai witü. ²⁰ Rïrïa Akani mûrû wa Zera aagire kwihokeka maündü-inï makoniï indo iria ciamûrïtwo cia kûniinworï, githi mang'ürï matiakinyïrïire kïrindï gïothe gïa Israeli? Mûndü ūcio to we wiki wakuire nï ūndü wa mehia make.”

²¹ Hïndï ūyo andü a Rubeni, na a Gadi, na a nuthu ya Manase magïcookeria anene a mbarï cia Israeli makîmeera atïri: ²² “Jehova, Ngai, Mwene-Hinya, o we Jehova! Jehova, Ngai, Mwene-Hinya, o we Jehova! Nïwe ūññ! Narïo Israeli nîrîmenye! Angïkorwo ūndü ūyû nï wa ūremi o na kana kwaga gwathikïra Jehova, mûtigatütigie muoyo ūmûthi. ²³ Angïkorwo nîtwakïte kïgongona gitü ithuï ene nîguo tûhutatïre Jehova, na tûrutage maruta ma njino na ma mûtu, o na kana tûkarutagïra igongona rïa ūiguano igürü rïakïo-rï, Jehova aroÿurïria gitumi kïa ūhoro ūcio harï ithuï.

²⁴ “Aca! Ithuï twekire ūguo nï ūndü wa gwïtigïra atï mûthenya ūmwe njiaro cianyu ciahota gûkeera ciitü atïri, ‘Inyuï nï ūhoro ūrikü mûrï naguo na Jehova Ngai wa Israeli? ²⁵ Jehova nîekîrïte mûhaka wa Rûññ rwa Jorodani ūtuïke wa gütûhakania ithuï na inyuï, na andü aya a Rubeni na Gadi! Gütirï ūndü mwïtainwo na Jehova.’

Nī ūndū ūcio njiaro cianyu ciahota gūtūma ciitū itige gūcooka gwītigīra Jehova.

²⁶ “Kīu nīkīo gīatūmire tuuge atīrī, ‘Nītwīhaarīrie twīakīre kīgongona, no ti kīa maruta ma njino o na kana magongona mangī.’ ²⁷ No rīrī, nī gītuīke ūira gatagatī gaitū na inyuī na njiarwa iria igooka, atī tūrīhooyagīra Jehova hema-inī yake tūrī na maruta maitū ma njino, na magongona na maruta ma ūiguano. Ningī matukū ma thuutha njiaro cianyu itikeera njiaro ciitū atīrī, ‘Mūtirī na igai harī Jehova.’

²⁸ “Na ithuī tūkiuga atīrī, ‘Mangīgaatwīra ūguo, o na kana meere njiaro ciitū ūguo-rī, nītūkamacookeria, tūmeere atīrī: Ta rorai muone mūhianīre wa kīgongona kīa Jehova, kīrīa maithe maitū maakire, gītiakirwo nī ūndū wa maruta ma njino na magongona mangī, no gīakirwo nīguo gītuīke ūira gatagatī gaitū na inyuī.’

²⁹ “Kūroaga gītuīka ūguo, atī no tūremere Jehova tūmūhutatīre ūmūthī na ūndū wa gwaka kīgongona kīngī gīa keerī gīa kūrufīra maruta ma njino, na maruta ma mūtu na magongona mangī, tiga o kīgongona kīa Jehova Ngai witū kīrīa gīakītwo hema-inī yake.”

³⁰ Rīrīa Finehasi, mūthīnjīri-Ngai hamwe na atongoria a kīrīndī, o acio atongoria a mbarī cia andū a Israeli maaiguire ūrīa Rubeni, na Gadi, na Manase moigire-rī, magīkena. ³¹ Nake Finehasi mūrū wa Eleazaru ūrīa mūthīnjīri-Ngai akīrra Rubeni, na Gadi, na Manase atīrī, “Ūmūthī nītwamenya atī Jehova arī hamwe na ithuī, tondū mūtihītīirie Jehova ūndū-inī ūyū. Rīu nīmūtei-thūkītie andū a Israeli kuuma guoko-inī kwa Jehova.”

³² Nake Finehasi mūrū wa Eleazaru, ūrīa mūthīnjīri-Ngai, hamwe na atongoria magīcooka Kaanani thuutha wa gūcemanīna andū a Rubeni na Gadi kūu Gileadi, nao magīcookeria andū a Israeli ūhoro. ³³ Nīmakenire nī

kūigua ūhoro ūcio, na makīgooca Ngai. Na matiigana gū-cooka kwaria ūhoro wa kūrūa nao atī nīguo maharaganie būrūri ūrīa andū a Rubeni na Gadi matūüraga.

³⁴ Nao andū a Rubeni na Gadi magīta kīgongona kīu ūū: Mūira Gatagatī Gaitū atī Jehova nīwe Ngai.

23

Joshua kuugīra Atongoria Ūhoro

¹ Thuutha wa ihinda inene gūthira na Jehova agīkorwo aheete andū a Israeli ūhurūko kuuma kūrī thū ciao ciothe iria ciamathīürürükīrie, na Joshua agīkorwo aari mūkūrū mūno na akaingīhia mīaka-rī, ² agīta andū a Israeli othe, na athuuri ao, na atongoria, na atuithania a maciira, na anene, akīmeera atīrī: “Rūu niī ndī mūkūrū na ngaingīhia mīaka.” ³ Inyuī ene nīmwīoneire maūndū marīa mothe Jehova Ngai wanyu ekīte ndūrīrī ici ciothe Nī ūndū wanyu, nīgūkorwo nī Jehova Ngai wanyu wamūrūrīrīre. ⁴ Ririkanai ūrīa ndamūgaīre ndūrīrī iria ciatigarīte ituīke igai rīa mīhīrīga yanyu, hamwe na mabūrūri ma ndūrīrī iria niī mwene ndatooririe, kuuma Rūūi rwa Jorodani o nginya Iria rīrīa Inene rīa mwena wa ithūrīro. ⁵ Jehova Ngai wanyu we mwene nīagaciingata imweherere. Nīagacieherīa mbere yanyu, na inyuī nīmūkegwatīra būrūri wao ūtuīke wanyu, o ta ūrīa Jehova Ngai wanyu aamwīrīre.

⁶ “Gīai na hinya mūno; mūrūmie na mwathīkagīre watho wothe ūrīa wandīkītwo Ibuku-inī rīa watho wa Musa, mūtekūgarūrūka na mwena wa ūrīo kana wa ūmothro. ⁷ Mūtikanagwatanīre na ndūrīrī ici itigaire thīnī wanyu; mūtikanagwete mariītwā ma ngai ciacio kana mwīhīte nacio. Mūtikanacitungatīre kana mūciinamīrīre. ⁸ No inyuī no nginya mūrūmie kwīgwatania na Jehova Ngai wanyu, o ta ūrīa mūkoretwo mūgūka nginya ūmūthī.

⁹ “Jehova nĩamüingatiire ndürirĩ nene na irĩ hinya mūno ikamweherera; na nginya ūmuthĩ ūyũ gütirĩ mündũ o na ūmwe ūhotete kümwitiiria. ¹⁰ Mündũ ūmwe wanyu atooragia andũ ngiri, Nĩ ūndũ Jehova Ngai wanyu nĩwe ūmürüagirĩra, o ta ūrĩa eeranĩire. ¹¹ Nĩ ūndũ ūcio mwīmenyererei mūno nīguo mwendage Jehova Ngai wanyu.

¹² “No rīrī, mūngīgarürüka na mūnyiitanagīre na matigari ma ndürirĩ ici itigaire thīinĩ wanyu na mūhikanie nacio na mūgwatanīre nacio, ¹³ hīndī ūyo na inyuī mūmenye wega atī Jehova Ngai wanyu ndagacooka kūingata ndürirĩ icio ciehere mbere yanyu. No rīrī, igaatuīka cia kūmūheenereria o na ituīke ta mītego ya kūmūgwatia, na ituīke iboko cia kūmūhūūra, na mīigua ya kūmūtūra maitho, nginya mūthire büruri-inĩ ūyū mwega, ūrĩa Jehova Ngai wanyu amūheete.

¹⁴ “Rīu niī ngirie gwīthiira na njira ūrĩa andū othe a thī mathiiaga. Nīmūū na ngoro cianyu ciothe, na maroho manyu atī gütirĩ kīranīro o na kīmwe kīa maūndũ marīa mothe mega Jehova Ngai wanyu aamwīriire atahingītie. Irīkanīro ciothe nīhingītio, na gütirĩ o na kīmwe gītahingīte. ¹⁵ No rīrī, o ta ūrĩa ciīranīro ciothe njega iria Ngai eeranĩire ihingīte-rī, ūguo noguo Jehova akaamūrehithīria ūuru ūrĩa wothe oigīte nīakamūrehere, o nginya amūniine mwehere büruri-inĩ ūyū mwega amūheete. ¹⁶ Mūngīthūkia kīrīkanīro kīa Jehova Ngai wanyu kīrīa aamwathire mūrūmagīriire, na mūcooke gütungatagīra ngai ingī na mūgaciinamīrīra-rī, marakara ma Jehova nīmakamūrīmbūkīra, na inyuī nīmūgakua narua mūthire büruri ūyū mwega amūheete.”

¹ Ningī Joshua agīcookanīrīria mīhīrīga yothe ya Israeli kū Shekemu. Agīta athuuri, na atongoria, na atuithania a maciira, na anene a Israeli, nao magīthīi makīrūgama mbere ya Ngai.

² Nake Joshua akīira andū othe atīrī, “Jehova Ngai wa Israeli ekuuga atīrī: ‘Tene mūno maithe manyu, nīo Tera ithe wa Iburahīmu na Nahoru, maatūuraga mūrīmo ūrīa ūngī wa Rūūi rwa Farati na makahooyaga ngai ingī.

³ No nīndarutire ithe wanyu Iburahīmu, oime būrūri ūcio ūrī mūrīmo wa rūūi rūu rwa Farati, ngīmūtongoria kūu Kaanani guothe, na ngīmūhe njiaro nyingī. Nīndamūheire Isaaka, ⁴ nake Isaaka ngīmūhe Jakubu na Esaū. Nīndagañire Esaū būrūri ūrī ūrī irīma wa Seiru, no Jakubu na ariū ake magīkūrūka magīthīi Misiri.

⁵ “Ningī ngīcooka ngītūma Musa na Harūni, na ngīhūūra andū a Misiri na maūndū marīa mothe ndeekire kūu, ngīcooka ngīmaruta kuo. ⁶ Rīrīa ndaarutire maithe manyu kūu būrūri wa Misiri, nīmwakinyire iria-inī, nao andū a Misiri makīmarūmīrīra na ngaari cia ita, na andū mahaicīte mbarathi o nginya Iria Itune. ⁷ Nao andū a Israeli magīkaīra Jehova amateithie, nake agīkīra nduma gatagatī kanyu na andū a Misiri; ningī agītūma iria rīmakorere, akīmathika narīo. Nīmweyoneire na maitho manyu ūrīa ndeekire andū a Misiri. Ningī mūgīcooka mūgītūūra werū-inī matukū maingī.

⁸ “Ningī ngīmūtwara būrūri wa Aamori arīa maatūuraga mwena wa irathīro wa Rūūi rwa Jorodani. Nao makīrūa na inyuī na niī ngīmaneana moko-inī manyu. Nīndamaanangire mamweherere, na inyuī mūkīgwatīra būrūri wao ūgītuīka wanyu. ⁹ Na rīrīa Balaki mūrū wa Ziporu mūthamaki wa Moabi eeharagīria kūrūna Israeli-rī, nīatūmanīire Balamu mūrū wa Beori nīguo oke amūrume. ¹⁰ No niī ndingīathikīrīrie Balamu;

nī ūndū ūcio agīkīrīrīria kūmūrathima maita maingī, na nī ngīmūhonokia kuuma moko-inī make.

¹¹ “Ningī mūkīringa Rūūi rwa Jorodani na mūgīkinya Jeriko. Nao andū a Jeriko makīrūa na inyuī, o ta ūrīa Aamori, na Aperizi, na Akaanani, na Ahiti, na Agirigashi, na Ahivi, na Ajebusi o nao nīmarūire na inyuī, no nī ngīmaneana moko-inī manyu. ¹² Ngīcooka ngīrekia magi marī mboora mathīi mbere yanyu, marīa maamaingatire mamweherere, o hamwe na athamaki arīa eerī a Aamori. Ti inyuī mwamaingatire na rūhiū rwanyu rwa njora kana na ūta wanyu. ¹³ Nī ūndū ūcio ngīmūhe būrūri mūtaanogeire na matūūra mūtaakīte; na nīkuo mūtūūraga, mūkīrīaga maciaro ma mīgūnda ya mīthabibū na mītāmaiū ūrīa mūtaahaandire.”

¹⁴ “Na ūrī, mwītīgīrei Jehova na mūmūtungatagīre mūtarī na ūhinga, na mūrī ehokeku kūna. Eheriai ngai iria maithe manyu ma tene maahooyaga kūu mūrīmo wa Rūūi rwa Farati, o na kūu būrūri wa Misiri, na mūtungatagīre o Jehova. ¹⁵ No ūrī, mūngīona ūhoro ūcio wa gūtungatagīra Jehova ta ūtamwagīrīire-rī, thuurai ūmūthī ūrīa mūrītungatagīra, mūmenye kana nī ngai iria maithe manyu maatungatagīra kūu mūrīmo wa rūūi, kana nī ngai cia Aamori arīa ene būrūri ūyū mūtūūraga. No ha ūhoro wakwa mwene na nyūmba yakwa-rī, tūrītungatagīra Jehova.”

¹⁶ Nao andū acio magīcookia makiuga atīrī, “Kūroaga gūtuīka ūguo, atī tūtiganīrie Jehova atī nīguo tūtungatire ngai ingī! ¹⁷ Nīgūkorwo nī Jehova Ngai witū we mwene watūrutire būrūri wa Misiri hamwe na maithe maitū, tūkiuma būrūri ūcio wa ūkombo, na akīringa ciama icio nene ūguo na tūgīciona na maitho maitū. Nīaatūgitīrire rūgendo-inī rwitū ruothe kūrīa twagereire, o na tūrī gatagatī ka ndūrīrī ciathe kūrīa twatuīkanīrie. ¹⁸ Nake

Jehova nĩaingatire ndũrĩrĩ icio ciothe ciehere mbere iitũ, o hamwe na Aamori arĩa maatũraga büruri-inĩ ūcio. Tondũ ūcio o na ithuĩ türítungatagira Jehova, nĩ ũndũ nĩwe Ngai witũ.”

¹⁹ Nake Joshua akĩira andũ acio atĩrĩ, “Müttingihota gütungatira Jehova. Jehova nĩ Ngai Müttheru; we nĩ Ngai ūrĩ ūiru. Ndakamürekera ūremi wanyu o na kana mehia manyu. ²⁰ Mün̄gigaatiganĩria Jehova na mütungatire ngai cia kungĩ, nãkamügarürükna amürehere mwanangiko amüniine, o na amwíkite maündũ mega.”

²¹ No andũ acio makĩira Joshua atĩrĩ, “Aca! Ithuĩ türítungatagira Jehova.”

²² Nake Joshua akimeera atĩrĩ, “Inyuĩ ene mürĩ aira a ūguo mwoiga, atĩ nĩmwathuura gütungatagira Jehova.”

Nao makimücookeria, makimwíra atĩrĩ, “Ii, ithuĩ türĩ aira.”

²³ Joshua akimeera atĩrĩ, “Riu-rĩ, kieherieie ngai cia kungĩ iria irĩ thiinĩ wanyu, na mûheane ngoro cianyu biu harĩ Jehova Ngai wa Israeli.”

²⁴ Nao andũ acio makĩira Joshua atĩrĩ, “Ithuĩ türítungatagira Jehova Ngai witũ na tûmwathikagire.”

²⁵ Mütthenya o ro ūcio Joshua agithondekera andũ kiriikaniro, na akimandikira kiriira kia watho wa kûrumirirwo na mawatho, marĩ o kuu Shekemu. ²⁶ Nake Joshua akiandika maündũ macio Ibuku-inĩ ria Watho wa Ngai. Agicooka akioya ihiga inene, akirirügamia hau gitina-inĩ kia mütii wa mügandi hakuhii na handu-hariahaamure ha Jehova.

²⁷ Akĩira andũ acio othe atĩrĩ, “Atirirĩ! Ihiga riirĩ nîrño rígutuïka müira witü wa ūria tuoiga. Nîrñiguïte ciugo ciothe iria Jehova atwirite. Nîrño rígutuïka müira wanyu müngikaaga kwihokeka harĩ Ngai wanyu.”

Güthikwo Büruri-ini wa Kûraniro

²⁸ Nake Joshua aḡicooka akīra andū acio mathiī, o mūndū acooke kūrīa igai rīake rīari.

²⁹ Thuutha wa maūndū macio Joshua mūrū wa Nuni, ndungata ya Jehova, aḡikua arī na ūkūrū wa mīaka igana na ikūmi. ³⁰ Nao makīmūthika kūu gīthaka kīa igai rīake, o kūu Timinathu-Sera būrūri ūrī ūrī irīma wa Efiraimu gathigathini wa kīrīma kīa Gaashu.

³¹ Nao andū a Israeli magītungatīra Jehova matukū-inī mothe ma Joshua na ma athuuri arīa maatigirwo muoyo Joshua akua, o arīa maamenyete maūndū mothe marīa Jehova ekīte Nī ūndū wa Israeli.

³² Namo mahīndī ma Jusufu, marīa andū a Israeli maarehete kuuma būrūri wa Misiri, magīthikwo kūu Shekemu gacigo-inī ga gīthaka kīrīa Jakubu aagūrīte kuuma kūrī ariū a Hamoru, ithe wa Shekemu. Rīu nīrīo riātuīkire igai rīa njiaro cia Jusufu.

³³ Nake Eleazaru mūrū wa Harūni aḡikua na agīthikwo kūu Gibeal, kūrīa kwagaīirwo mūriū Finehasi, o kūu būrūri ūrī ūrī irīma wa Efiraimu.

Biblica® Kiugo Gītheru Kĩa Ngai Kīhingūre
Gikuyu: Biblica® Kiugo Gītheru Kĩa Ngai Kīhingūre (Bible) of Kenya
 copyright © 2013 Biblica, Inc.

Language: Kikuyu (Gikuyu)

Contributor: Biblica, Inc.

Biblica® Open Kikuyu Holy Word of God™

Copyright © 2013 by Biblica, Inc.

“Biblica” is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. Used with permission.

All content on open.bible is made available under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 License (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>).

You are free to:

Share – copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt – remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially

Under the following conditions:

Attribution – You must attribute the work as follows: “Original work available for free at www.biblica.com and open.bible” Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike – If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Use of trademarks: Biblica® is a trademark registered in the United States Patent and Trademark Office by Biblica, Inc. and may not be included on any derivative works. Unaltered content from open.bible must include the Biblica® trademark when distributed to others. If you alter the content in any way, you must remove the Biblica® trademark before distributing your work.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2021-11-15

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 29 Jan 2022 from source files dated 29 Jan 2022

fc720f23-baa2-5544-80d5-259f1bddeb63